

Vejledning til ansøgning om tilskud fra bredbåndspuljen 2021

Kontor/afdeling
Center for Tele

Dato. 11. maj 2021
J nr. 2021-3711

Indhold

1. Vejledningens formål	4
2. Ansøgningsproces	5
2.1 Tjekliste – hvad skal du/I nå inden ansøgningsfristen?	5
2.2 Hvilke projekter kan søge tilskud?	5
<i>Adresser med dækning mellem 10 og 20 Mbit/s downloadhastighed</i>	6
<i>Bredbåndskortet</i>	6
<i>Hvordan anvendes bredbåndskortet?</i>	6
2.3 Indsigelse over adresser	8
<i>Indsigelser over dækningen på en adresse</i>	8
<i>Indsigelser i forhold til ruiner og tomme boliger</i>	9
<i>Indsigelse over mobil bredbåndsdækning</i>	9
<i>Hvordan sendes en indsigelse?</i>	10
<i>Behandling af indsigelser</i>	10
2.4 Hvem kan søge om tilskud?.....	11
<i>Hvad indebærer det at være projektets administrator?</i>	11
<i>Afsluttende rapport fra administrator</i>	12
<i>Fuldmagter</i>	12
2.5 Afgrænsning af projektområde.....	13
<i>Hvornår er et område geografisk sammenhængende?</i>	14
<i>Medtage enkelte adresser med blå prik i projektet</i>	15
<i>Justering af projektområde efter valg af bredbåndsudbyder</i>	15
2.6 Finansiering.....	16
<i>Egenbetaling</i>	16
<i>Bredbåndsudbyderens medfinansiering</i>	17
<i>Kommunetilskud</i>	17
2.7 Annoncering af projekter	18
<i>Hvordan annoncerer vi vores projekt?</i>	18

2.8 Valg af bredbåndsudbyder	19
<i>Valg af teknologi</i>	20
2.9 Partnerskabsaftale	21
<i>Budget</i>	22
2.10 Hvordan søger vi om tilskud?	23
<i>Oplysninger, der skal være med i ansøgningen</i>	24
2.11 Frister i ansøgningsproces	25
2.12 Vurdering af projektansøgningen	25
<i>Pointmodellen</i>	26
<i>Kriterie 2 – adgang til mobilt bredbånd</i>	27
<i>Kriterie 7 – point til projekter på småøer</i>	27
<i>Rangering af ansøgninger</i>	28
2.13 Hvornår gives der svar på, hvilke projekter der får tilskud?	28
2.14 Ændringer i projektet efter tilsagn er givet	28
<i>Ansøge om udsættelse</i>	29
2.15 Hvor kan jeg få svar på spørgsmål?	29
3. Vejledning til kommuner	30
<i>Dele information</i>	30
<i>Koordinere indsats</i>	30
<i>Give tilskud</i>	30
<i>Være projektejer</i>	31
4. Information til bredbåndsudbyder. Krav til det etablerede net	31
4.1 Åben engrosadgang	32
<i>Åben engrosadgang</i>	32
<i>Ikke-diskriminerende vilkår</i>	34
<i>Transparens</i>	34
4.2 Passiv fysisk infrastruktur	35
5. Udbetaling af tilskud	35
<i>Modtagergrupper</i>	36
<i>Indsendelse af dokumentation</i>	36
<i>Tilskudsberettigede omkostninger</i>	38
<i>Interesseforbunden virksomhed</i>	39
<i>Rateudbetaling</i>	39

5.1 Bortfald og tilbagebetaling af tilskud	40
<i>Gruppefritagelsesforordningen</i>	40
6. Retsgrundlag og klageadgang.....	41
<i>Klageadgang</i>	41
Bilag 1 – Fuldmagt til gule adresser	42
Bilag 2 – Fuldmagt til blå adresser	43
Bilag 3 – Revisionsinstruks for projekter, der modtager tilskud fra bredbåndspuljen	44

1. Vejledningens formål

Dette er en vejledning til ansøgning om tilskud fra statens bredbåndspulje 2021¹. Formålet med bredbåndspuljen er at forbedre internetdækningen i de dårligst dækkede områder i Danmark gennem tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd. Vejledningen beskriver, hvordan du/I udarbejder en ansøgning, og hvad der sker, efter der er givet tilsagn om tilskud.

Husk at sætte jer ind de vilkår, der gælder for 2021-puljen, da der er ændringer i forhold til de vilkår, der var gældende i 2020. Ændringerne kan betyde, at I er nødt til at justere jeres projekt.

Alle tidsfrister i forbindelse med ansøgningsprocessen, som omtales i vejledningen, vil blive offentliggjort på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Vejledningen er opbygget sådan:

[Afsnit 2](#) henvender sig primært til borgere/sammenslutninger, der overvejer at søge tilskud, samt bredbåndsudbydere, der vil byde på projekter, som søger en bredbåndspartner. Afsnittet beskriver betingelserne for at ansøge om tilskud og de enkelte dele af ansøgningsprocessen. Hvis I går i gang med at danne et projekt, er det her, I kan finde en samlet information om reglerne for bredbåndspuljen. I vil også finde en række gode råd om, hvad I specielt skal være opmærksomme på. I kan både læse afsnittet samlet, men kan også bruge det som en opslagsværk, når I går i gang med de enkelte trin i ansøgningsprocessen.

Der vil løbende blive henvist til pointmodellen. Energistyrelsen benytter pointmodellen til at afgøre, hvilke projekter som kan få tilskud. Pointmodellen indeholder syv objektive kriterier. Et projekt modtager point i hver af de syv kriterier, hvorefter alle projekter rangeres efter højest pointscore. Tilskud bliver uddelt til de projekter med højest pointscore, indtil årets puljebeløb er uddelt. I afsnit 2.12 kan du/I læse mere om [pointmodellen](#).

[Afsnit 3](#) er henvendt særligt til kommuner og indeholder information om, hvilke muligheder kommunerne har for at støtte lokale bredbåndprojekter.

[Afsnit 4](#) er primært relevant for bredbåndsudbydere samt for sammenslutninger, der selv forventer at komme til at eje det etablerede net. Afsnittet beskriver de krav, der er til etablering af nettet, herunder krav om åben engrosadgang.

[Afsnit 5 er primært relevant for bredbåndsudbyderen](#) samt for sammenslutninger, der selv forventer at komme til at eje det etablerede net. Afsnittet indeholder vejledning

---

¹ Jf. bekendtgørelse nr. 886 af 11. maj 2021 om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2021

om udbetaling af tilskud, herunder rateudbetalinger, samt information om hvilke omkostninger, der er tilskudsberettigede.

2. Ansøgningsproces

2.1 Tjekliste – hvad skal du/I nå inden ansøgningsfristen?

- **Dan en arbejdsgruppe.** Det er en fordel at være flere, der kan samarbejde om projektet og deles om arbejdsopgaverne.
- **Tjek betingelserne,** herunder de kriterier som indgår i den pointmodel, som Energistyrelsen anvender til at afgøre, hvilke projekter, der får tilsagn om tilskud.
- **Samt opbakning** i lokalområdet. Hvor mange i området vil være med, og hvor meget egenbetaling er man villig til at betale? De interesserede samles i en sammenslutning, hvoraf en repræsenterer sammenslutningen (projektadministrator). Indhent fuldmagter fra alle, som ønsker at deltage.
- **Få overblik over adresserne i projektområdet.** Hvis I mener, at én eller flere adressers status ikke er korrekte, så husk at gøre indsigelse til Energistyrelsen via bredbåndskortet, inden fristen for indsigelser udløber. Energistyrelsens kort over tilskudsberettigede adresser kan ses [her](#).
- **Kontakt kommunen** for at undersøge, om kommunen vil støtte projektet økonomisk og eventuelt også deltage som partner i projektet. Hør også om kommunen kender andre projekter, det kunne være relevant at indgå i dialog med.
- **Annoncér projektet** i mindst tre uger på Energistyrelsens hjemmeside for at få tilbud fra bredbåndsudbydere. Den sidste frist for annoncering fremgår af hjemmesiden. Vi anbefaler at annoncere i god tid, så der også er god tid til at indgå en aftale med en bredbåndsudbyder.
- **Vælg bredbåndsudbyder** på baggrund af modtagne tilbud. Hvis I ikke har modtaget noget tilbud, kan I selv prøve at kontakte relevante udbydere og gøre opmærksom på jeres projekt.
- **Indgå partnerskabsaftale** mellem sammenslutning og bredbåndsudbyder (og eventuelt den lokale kommune, hvis denne vil indgå som deltager i partnerskabet), hvor roller og de nærmere detaljer i projektet fastlægges.
- **Send ansøgning** til Energistyrelsen via [tilskudsportalen](#).
Vær opmærksom på ansøgningsfristen.

2.2 Hvilke projekter kan søge tilskud?

Der kan kun søges om tilskud til adresser, der ligger i landzone eller i sommerhusområder. Adresser, der ligger i byzone, er ikke tilskudsberettigede². Adresser ejet af det offentlige dvs. staten, en kommune eller en region, er heller ikke tilskudsberettigede.

---

² Hvis I er tvivl om, hvorvidt en adresse er registreret med korrekt zone hos Energistyrelsen, kan I også slå adressen op på boligejer.dk. Under punktet: Ejeroplysninger, planer, zonestatus fremgår det, hvilken zone adressen ligger i.

Det fremgår af Energistyrelsens bredbåndskort, hvilke adresser der er tilskudsberettigede. Du kan læse mere om bredbåndskortet [nedenfor](#).

Der kan søges om tilskud til adresser, hvor der er en bredbåndsdækning på højst 10 Mbit/s download eller højst 2 Mbit/s upload. Hvis der foreligger konkrete planer om at etablere bedre dækning på adressen inden for de næste tre år, kan der dog ikke søges tilskud til adressen.

Adresser med dækning mellem 10 og 20 Mbit/s downloadhastighed

Som noget nyt i 2021 puljen har et projekt mulighed for i begrænset omfang at medtage adresser med adgang til en downloadhastighed på mere end 10 Mbit/s men maksimalt 20 Mbit/s.

Et projekt må højst medtage 5 procent adresser med denne downloadhastighed. Det vil fx sige, at et projekt med 20 adresser kan indeholde én adresse med en dækning på mere end 10 Mbit/s og op til og med 20 Mbit/s downloadhastighed. Et projekt med 40 adresser kan indeholde to adresser med den hastighed. I kan læse mere om, hvordan adresserne kan indgå i jeres projektområde i [afsnit 2.5](#).

Bemærk, at uploadhastigheden på disse adresser altid vil være over 2 Mbit/s, idet adresser med uploadhastighed på 2 Mbit/s eller lavere i forvejen regnes med til de tilskudsberettigede adresser jf. ovenstående afsnit.

Bredbåndskortet

På [Energistyrelsens bredbåndskort](#) kan I se, hvilke adresser, som er tilskudsberettigede. Det er vigtigt, at I så tidligt i forløbet som muligt tjekker, om alle de adresser, I påtænker at have med i et projekt, faktisk er tilskudsberettigede.

Kortet viser en addresses status ud fra de oplysninger, vi har om den pågældende adresse. Adresser markeret med en gul prik er tilskudsberettigede og kan indgå i en ansøgning om tilskud fra bredbåndspuljen. De blå prikker på kortet viser de adresser, som i nogle tilfælde kan tages med i et større projekt. Adresserne kan dog ikke indgå i et selvstændigt projekt. Adresser markeret med en hvid prik er ikke tilskudsberettigede og kan ikke indgå i en ansøgning. Bemærk at man skal zoome langt ind på kortet for at kunne se de hvide prikker.

Det anbefales, at I tilmelder jer Energistyrelsens nyhedsmails om bredbåndspuljen, så I får besked, når kortet opdateres med nye data. Tjek altid kortet efter en opdatering for at se, om opdateringen har betydning for adresserne i jeres projekt. I kan tilmelde jer på Energistyrelsens hjemmeside: ens.dk/bredbaandspulje.

Hvordan anvendes bredbåndskortet?

Kortet har specielt tre formål:

1. I får overblik over de tilskudsberettigede adresser, så I kan afgrænse et projektområde og ved, hvilke adresser I skal kontakte for at vide, om de vil være med i projektet.
2. I har mulighed for at gøre indsigelser i forhold til kortlægningen.
3. I anvender det til at angive de adresser, der indgår i jeres projektområde, når I skal indsende jeres ansøgningen om tilskud.

Når man klikker på en gul prik for en konkret tilskudsberettiget adresse, kommer der en grå boks frem, hvor det fremgår:

- om adressen ligger i en landzone eller i et sommerhusområde
- adressens dækning med mobilt bredbånd ifølge mobiludbydernes indberetninger til Tjekditnet.dk. Dækningen er inddelt i tre kategorier (Læs mere om dækning med mobilt bredbånd i [afsnit 2.12](#))

Alle ovenstående forhold har betydning for et projekts pointscore i pointmodellen. Kriterierne for point er beskrevet i [afsnit 2.12](#).

Fra boksen er der desuden mulighed for at gøre indsigelse over for den registrerede dækning. I kan se nærmere om indsigelsesmuligheden i afsnittet [nedenfor](#).

Kortet er baseret på oplysninger fra alle bredbåndsudbydere om, hvordan deres dækning er i dag, og om de har konkrete planer for udrulning inden for tre år. Hvis en udbyder har godtgjort, at man har en konkret plan om at forbedre dækningen inden for tre år, vil adressen være hvid.

En adresse vil altid være hvid, hvis den ikke er registreret som bolig, virksomhed eller sommerhus. Adresser som er beliggende i byzone og adresser, som ejet af det offentlige, vil også altid være hvide.

I skal være opmærksomme på, at kortet alene afspejler den dækning, som bredbåndsudbydere har oplyst til Energistyrelsen inden for den fastsatte indberetningsfrist. Det kan ikke udelukkes, at enkelte adresser kan være registreret med en forkert farve. Findes der allerede dækning med en højere hastighed end 10 Mbit/s download og højere hastighed end 2 Mbit/s upload på en adresse, kan der ikke søges tilskud til adressen, uanset hvordan adressen er markeret på kortet. Der kan således ikke søges tilskud, hvis ejer/lejer har eller kan få et abonnement hos en bredbåndsudbyder med højere dækning end 10 Mbit/s download og 2 Mbit/s upload. Hvis en adresse ansøger om tilskud fra puljen mod bedre vidende, kan konsekvensen være, at hele projektets tilskud bortfalder. Undtaget fra dette er dog adresser med en downloadhastighed over 10 Mbit/s og op til og med 20 Mbit/s, som i begrænset omfang kan medtages i et projekt jf. [ovenstående](#).

Vær opmærksom på, at en adresse kan ændre status i løbet af ansøgningsrunden. Det kan skyldes nye oplysninger fra en bredbåndsudbyder, eller at Energistyrelsen på baggrund af en indsigelse har truffet afgørelse om, at adressens status skal

ændres. Vi anbefaler, at I løbende tjekker kortet for eventuelle ændringer, specielt umiddelbart inden fristen for indsigelser udløber, så I kan nå at gøre indsigelse, hvis I ikke er enig i en addresses status på kortet, og desuden i ugen op til sidste frist for annoncering af projekter. Læs nærmere om indsigelser [nedenfor](#).

Vær opmærksom på, at der ikke kan gives tilskud til dækning ved samlede områder med nybyggeri eller nye udstykninger. Det vil sige områder med igangværende eller planlagt nybyggeri. Dog kan der gives tilskud til dækning ved enkeltstående nybyggeri eller en enkeltstående ny udstykning, hvis øvrige krav for at kunne ansøge i øvrigt er opfyldt.

2.3 Indsigelse over adresser

Det er vigtigt, at I fra starten tjekker, at alle adresser i det projekt, I har planlagt, er markeret som tilskudsberettigede på [Energistyrelsens bredbåndskort](#).

På samme måde skal I tjekke, om der er adresser, der ikke burde være tilskudsberettigede. Det kan fx være et hus, der ikke længere kan bruges til bolig eller en bygning, som er registreret forkert i BBR.

Bemærk, at en adresse med en blå prik ikke tæller med i projektområdet, selvom I ikke medtager adressen i jeres projekt. Det vil således ikke være nødvendigt at gøre indsigelse for at få ændret en adresse fra blå prik til hvid prik.

Indsigelser over dækningen på en adresse

Dækningen på en adresse fremgår på [Tjekditnet.dk](#). Oplysningerne på Tjekditnet.dk kommer fra de enkelte udbydere. Hvis I mener, at oplysningerne om dækningen på adressen ikke er korrekte, skal I først kontakte udbyderen for at afklare, om der er tale om en fejl. Dernæst kan I gøre indsigelse til Energistyrelsen, se vejledning nedenfor. Bemærk, at Energistyrelsen først kan behandle en indsigelse, når den er ordentlig begrundet i forhold til de konkrete dækningsforhold på adressen. Det kræver, at I har været i kontakt med udbyderen, og at I kan redegøre for, hvorfor udbyderens dækningsoplysninger i forhold til adressen ikke er korrekte.

Hvis I mener, at en tilskudsberettiget adresse skal ændre status til ikke at være tilskudsberettiget, skal indsigelsen indsendes af ejeren selv. Alternativt skal indsigelsen være vedlagt en underskrevet erklæring fra ejeren, hvor denne giver tilladelse til at ændre adressen.

Bredbåndskortet vil blive opdateret i løbet af ansøgningsrunden på baggrund af de modtagne indsigelser. Derfor vil I kunne opleve, at adresser inden for jeres projektområde kan skifte markering helt frem til fristen for annoncering. I bør derfor tjekke adressernes status, umiddelbart inden indsigelsesfristen udløber, så I har mulighed for at gøre indsigelse, hvis der er sket ændringer, I ikke mener, er korrekte.

Indsigelser i forhold til ruiner og tomme boliger

En adresse kan ikke fjernes fra kortet alene, fordi den for nuværende er ubeboet. Det gælder også, selvom boligen måske har været ubeboet gennem en årrække.

Energistyrelsen kan dog i særlige tilfælde, hvor det dokumenteres, at en adresse er ubeboelig (fx et sammenfaldet eller nedbrændt hus) fjerne adressen fra kortet. Energistyrelsen foretager en individuel vurdering i hvert enkelt tilfælde. Hvis I vil gøre indsigelse over en ubeboelig adresse, skal I derfor fremsende billeddokumentation, som klart viser boligens stand.

I skal samtidigt være opmærksomme på, at det kun er ejeren af boligen selv, som kan give tilladelse til, at boligen udgår som tilskudsberettiget adresse på grund af boligens stand. Indsigelsen skal derfor enten fremsendes af ejeren eller være vedlagt en underskrevet erklæring fra ejeren om, at boligen er ubeboelig, og at ejeren er indforstået med, at adressen ikke længere vil være tilskudsberettiget. I kan hente en skabelon til en sådan erklæring fra ejeren [her](#).

Det er Energistyrelsen, som træffer den endelige afgørelse om, hvorvidt adressen kan fjernes fra kortet.

Indsigelse over mobil bredbåndsdækning

Det har betydning for et projekts pointscore i pointmodellen (kriterie 2), hvor god dækning med mobilt bredbånd der er indberettet på den enkelte adresse i projektet.

Hvis man trykker på den enkelte prik på bredbåndskortet, kan man se den mobil-dækning, der er indberettet af mobiludbydere til Tjekditnet.dk.

Dækningen med mobilt bredbånd har alene betydning for projektets pointscore, men ikke om en adresse er tilskudsberettiget.

Læs mere om, hvordan mobilt bredbånd indgår i pointmodellen i [afsnit 2.12](#).

Hvis I vil gøre indsigelse over dækningen med mobilt bredbånd på en adresse, gør I det på samme måde som ved andre indsigelser via bredbåndskortet.

Vær opmærksom på, at den mobildækning, som indberettes til Tjekditnet.dk er en beregnet udendørs-dækning. Man kan derfor ikke forvente, at den oplevede dækning indenfor på adressen altid vil svare til den indberettede dækning.

Den oplevede dækning vil typisk være dårligere, når man befinder sig inde i en bygning. Den oplevede dækning vil også være påvirket af kvaliteten af den antenne, der anvendes til at modtage signalet, af afstanden til mobilmasten, samt af træbevoksning og bygningskonstruktioner, som kan hæmme modtagelsen af signalet. Endelig vil antallet af samtidige brugere påvirke den oplevede hastighed.

I forhold til pointmodellen er adgangen til mobilt bredbånd inddelt i tre kategorier, som har betydning for, hvor mange point projektet opnår i dette kriterie. Hastigheder under 20 Mbit/s download, hastigheder fra 20 og op til 100 Mbit/s download og hastigheder på 100 Mbit/s download eller derover.

Det vil kun være relevant at gøre indsigelse over den indberettede hastighed, hvis den ønskede ændring vil have betydning for antallet af point, altså hvis adressen ændres fra en kategori til en anden. Det vil ikke have betydning, hvis en adresse fx går fra 60 Mbit/s til 40 Mbit/s, da den fortsat vil ligge inden for samme kategori.

Hvordan sendes en indsigelse?

Hvis I er uenige i en addresses status på kortet, er det i første omgang vigtig, at I som beskrevet ovenfor selv først har undersøgt forholdene og indhentet informationer på adressen. Når det drejer sig om dækningen på adressen, skal I således først have orienteret jer på Tjekditnet.dk og have kontaktet relevante udbydere. Er I derefter fortsat uenige i adressens status, kan I gøre indsigelse til Energistyrelsen. Når det drejer sig om at få fjernet en adresse med en ubeboelig ejendom, skal I sørge for at have indhentet ejererklæring og billeddokumentation, inden I sender indsigelsen.

Fristen for at gøre indsigelse over en addresses status på kortet fremgår af Energistyrelsens hjemmeside.

Indsigelsen sendes via bredbåndskortet ved at klikke på prikken på ønskede adresse. I indsigelsen skal I oplyse, hvordan I mener, at adressen burde være markeret og hvorfor. Der er mulighed for at vedhæfte eventuel dokumentation fx billedmateriale, mailkorrespondance med udbyder, ejererklæring eller andet, som kan understøtte indsigelsen.

Behandling af indsigelser

Når Energistyrelsen modtager en indsigelse over bredbåndsdækning med fastnet eller boligoplysninger undersøges det, om adressen skal være registreret som tilskudsberettiget.

Ved modtagelse af indsigelser over mobil bredbåndsdækning, vil Energistyrelsen vurdere, om der er behov for at få mobiludbyderen til at tage stilling til, om der kan være fejl i den beregning, som ligger til grund for udbyderens indberetning.

Behandling af indsigelser vil ofte indebære, at Energistyrelsen skal føre dialog med udbydere. Det kan også blive nødvendigt at indhente yderligere oplysninger hos den, som har sendt indsigelsen. Det er derfor vigtigt, at der på indsigelsen er registreret en kontaktperson, som vi kan få fat i.

Når indsigelsen er fuldt oplyst, træffes der afgørelse. Afgørelsen af indsigelsen vil blive fremsendt hurtigst muligt, men kan som udgangspunkt først forventes efter fristen for indsigelser er udløbet.

Når alle indsigelser er behandlet, vil kortet blive opdateret i forhold til de afgørelser, der er truffet.

2.4 Hvem kan søge om tilskud?

Ansøgninger kan indsendes af sammenslutninger af borgere og virksomheder eller af kommuner på vegne af de lokale borgere og virksomheder. Det mindste antal adresser, der kan søges tilskud til, er to, men gerne flere. Det er ikke muligt at søge tilskud som enkeltperson. I skal således mindst være to personer fra to forskellige adresser, som slår jer sammen.

En sammenslutning består af de borgere eller virksomheder, som repræsenterer de adresser, der ønsker at søge om tilskud fra bredbåndspuljen. Det vil som udgangspunkt sige ejeren af adressen. Det kan dog også være lejer af en adresse, når der er tale om en langsigtet udlejning, og når ejer er informeret om og indforstået med vilkårene for, at adressen indgår i en ansøgning. Sammenslutningen kan stifte en forening eller blot indgå et mere uformelt samarbejde. Sammenslutningen kan også være en allerede eksisterende forening, fx bylaug, grundejerforening osv. Sammenslutningen skal bestå af mindst to uafhængige parter.

Sammenslutningen skal have en projektadministrator, som repræsenterer alle adresserne. Denne projektadministrator er også kontaktperson i forhold til Energistyrelsen og er den, som indsender ansøgningen.

Hvad indebærer det at være projektets administrator?

Administratoren fungerer som repræsentant for projektet i forhold til Energistyrelsen, men det bagved liggende arbejde med projektet kan sagtens være fordelt på flere andre personer fra sammenslutningen, kommunen og bredbåndsudbyderen.

Det kræver en del arbejde at lave et projekt og udarbejde en ansøgning til bredbåndspuljen. Du skal være forberedt på et større tidsforbrug, hvis du påtager dig opgaven som administrator. Energistyrelsen anbefaler, at du så vidt muligt slår dig sammen med andre interesserede borgere, så I kan fordele opgaverne mellem jer.

Energistyrelsen anbefaler desuden, at I sætter jer godt ind i det informationsmateriale, styrelsen har udarbejdet, dels ved at læse denne vejledning grundigt igennem og dels ved at orientere jer på Energistyrelsens hjemmeside. Det vil sikre, at I er godt forberedt på opgaven og er klar over, hvilke regler der gælder. Hvis I derefter er i tvivl om noget, er I altid velkomne til at kontakte Energistyrelsen.

Administratoren er Energistyrelsens primære kontaktperson, når der skal udveksles oplysninger mellem Energistyrelsen og projektet. Det er derfor vigtigt, at du som administrator holder dig orienteret om nyt i sagen. Det gælder ikke mindst, i perioden umiddelbart efter ansøgningsfristen, hvor vi gennemgår det materiale, I har indsendt med jeres ansøgning. Vi oplever tit, at der mangler oplysninger eller er uklarheder i en ansøgning. Hvis Energistyrelsen har spørgsmål til ansøgningen eller behøver

yderligere dokumentation, skal vi kunne komme i kontakt med dig. Du vil modtage en mail fra os, når der er nyt til dig på tilskudsportalen om projektet.

Læs mere om indsendelse af ansøgning i [afsnit 2.10](#).

Efter et tilsagn om tilskud er givet, er det også dig, som skal sørge for at indhente underskrifter fra jeres bredbåndsudbyder og i nogle tilfælde også fra udbyders revisor (afhængigt af tilsagnets størrelse og udbyder), hvorefter du på projektets vegne kan acceptere afgørelsen.

Afsluttende rapport fra administrator

Når et projekt er afsluttet, kan netejer søge om udbetaling af tilskud. I den forbindelse skal du som administrator, eventuelt i samarbejde med andre deltagere i sammenslutningen og med bredbåndsudbyderen, udarbejde en rapport om projektet, der skal være egnet til offentliggørelse. Formålet med rapporten er blandt andet at videregive sammenslutningens erfaringer fra projektet til senere ansøgere.

Rapporten kan fx indeholde en beskrivelse af situationen før etableringen, hvordan sammenslutningen greb projektet an, erfaringer (gode eller dårlige) fra arbejdet med projektet, beskrivelse af samarbejdet mellem sammenslutningen, bredbåndsudbyder og kommune, valg af teknologi og opnåede resultater.

Endelig skal du som projektadministrator for sammenslutningen i forbindelse med rapporten bekræfte, at projektet er gennemført som ansøgt og er afsluttet. Det vil sige, at alle tilskudssøgende adresser har fået etableret netadgang helt ind til den enkelte bolig/virksomhed/sommerhus med et forbindelsesstik inde i huset.

Fuldmagter

Når I indsender jeres ansøgning, skal der vedlægges en fuldmagt fra hver af de tilskudssøgende adresser. Det er et krav, at man anvender en standardfuldmagt, som kan hentes på Energistyrelsens hjemmeside.

Fuldmagterne er også vedlagt som bilag til denne vejledning. Bemærk, at der er to forskellige fuldmagter. Fuldmagten i bilag 1 skal benyttes, når I indhenter fuldmagt fra en gul adresse. Fuldmagten i bilag 2 skal benyttes, når I indhenter fuldmagt fra en blå adresse. Adressernes farve fremgår af bredbåndskortet.

Den enkelte fuldmagt skal være givet til projektets administrator personligt og ikke til sammenslutningen.

På hjemmesiden er der en række råd til, hvordan I sikrer jer, at fuldmagten er korrekt udfyldt.

Formålet med fuldmagten er at give projektadministrator tilladelse til at repræsentere alle de individuelle tilskudssøgende adresser. Fuldmagten skal samtidig sikre, at alle

i sammenslutningen har bekræftet deres deltagelse i projektet og er klar over, hvad de forpligter sig til i forbindelse med ansøgningen. Dette gælder særligt i forhold til egenbetaling, samt at man giver adgang til at etablere forbindelsesstik inde i ejendommen og til eventuelt gravearbejde på grunden.

På fuldmagten skal fuldmagtsgiver samtidigt bekræfte, at de ikke har viden om dækning eller planer om fremtid dækning. Det er dog ikke tanken, at fuldmagtsgiver skal søge oplysninger ud over, hvad de kan slå op på Tjekditnet.dk. Formuleringen sigter alene på den situation, hvor fuldmagtsgiveren konkret har viden om forhold, som kan betyde, at adressen ikke er tilskudsberettiget, selvom dette ikke er afspejlet i Energistyrelsens kortlægning af tilskudsberettigede adresser. Formuleringen er indført for at understrege, at det er i strid med statsstøttereglerne, såfremt man ansøger eller modtager tilskud til en adresse, hvis adressen allerede har dækning eller viden om planlagt dækning, som overstiger hastighedsgrænserne i bekendtgørelsen.

Hvis det senere viser sig, at en eller flere adresser alligevel ikke ønsker at deltage i et projekt, som har fået tilsagn om tilskud, vil det kunne betyde, at tilskuddet bliver mindre eller helt bortfalder. Hvis der sker ændringer efter, at tilsagnet om tilskud er givet, skal I med det samme ansøge Energistyrelsen om en ændring af projektet. Læs mere i [afsnit 2.14](#).

Det er vigtigt at understrege, at Energistyrelsen ikke har et ansvar i forhold til projektets aftalegrundlag (partnerskabsaftalen). Der kan være forhold i projektet, som ikke er omfattet af den obligatoriske fuldmagt. Det er op til partnerskabet at sikre, at aftalegrundlaget for projektet er fyldestgørende og bindende. Energistyrelsen har ikke ansvar for eventuelle fejl og mangler som følge af fuldmagten.

Bemærk, at man ikke kan genbruge en fuldmagt fra en eventuel ansøgning sidste år. Man skal benytte fuldmagtskabelonen vedlagt i denne vejlednings bilag.

2.5 Afgrænsning af projektområde

Når I skal afgrænse et projektområde, kan I benytte jer af Energistyrelsens [bredbåndskort](#) til at afgøre, hvilke adresser som skal indgå i projektområdet.

Der skal være mindst to adresser i et projektområde, og der er ingen øvre grænse for, hvor stort projektområdet kan være.

Adresserne i projektområdet skal være geografisk sammenhængende. Alle tilskudsberettigede adresser (det vil sige adresser markeret med gul prik) inden for projektområdet skal indgå i projektet enten som 'tilskudssøgende' eller som 'ikke tilskudssøgende'. Det samlede antal tilskudsberettigede adresser inden for et projektområde kalder vi 'mulige adresser'.

Det har betydning for projektets pointscore, hvor mange af de 'mulige adresser', som søger tilskud. Jo flere tilskudssøgende adresser ud af det samlede antal mulige adresser i projektområdet, jo bedre pointscore opnår jeres projekt.

Bemærk, at adresser markeret med blå ikke tælles med i projektområdet, med mindre adressen indgår i projektet som tilskudssøgende.

Hvornår er et område geografisk sammenhængende?

Energistyrelsen har fastsat en række kriterier for, hvornår adresser betragtes som sammenhængende.

Overordnet betyder et geografisk sammenhængende område, at alle tilskudssøgende adresser i et projekt skal kunne nås uden at springe nogen over inden for projektområdet. Det betyder, at alle tilskudsberettigede adresser, som passerer, når man følger vejene i området, skal medregnes i projektområdet. Hvis adressen ikke ønsker at søge om tilskud fra bredbåndspuljen, skal adressen tælles med i projektområdet som mulig adresse, men skal indgå i projektet som ikke tilskudssøgende. Adresser, som er markeret med hvide og blå prikker tæller ikke med i projektområdet, heller ikke selvom de ligger inde midt i området. På [Energistyrelsens hjemmeside](#) kan I se en række eksempler på, hvilke adresser der skal medregnes i et projektområde.

Bemærk, at et sammenhængende område kan være forskelligt afgrænset alt efter, om I får lagt kabler eller får dækning via trådløs teknologi. Vælger I en trådløs teknologi, vil det område, der kan nås med udrulningen, være de adresser, hvor der er direkte sigt mellem sendemast og adressens hovedbygning. Det vil her være muligt at have veje med i projektet, der ikke hænger direkte sammen, men som alle kan dækkes fra masten.

Hvis I bliver i tvivl om, hvordan området bør afgrænses, kan Energistyrelsen kontaktes. Vær opmærksom på, at styrelsen ikke kan godkende en ansøgning, hvis projektområdet ikke er reelt geografisk sammenhængende. Alle de tilskudsberettigede adresser, som ligger inden for projektområdet, skal medregnes i projektet, enten som tilskudssøgende eller som ikke tilskudssøgende. Ansøgninger, som ikke opfylder kravet, vil skulle ændres for ikke at blive afvist.

Hvis Energistyrelsen vurderer, at området ikke er sammenhængende, eller at alle relevante adresser ikke er talt med, vil styrelsen tage kontakt til projektet.

Når I fastsætter projektområdet, er det en god idé, at I har sat jer ind i de kriterier, ansøgningen bliver vurderet ud fra. Kriterierne er fastsat i pointmodellen. Læs mere om pointmodellen i [afsnit 2.12](#). I kriterie 1 gives der point for projektets tilslutningsprocent, altså for hvor mange af de samlede mulige tilskudsberettigede adresser, som rent faktisk deltager i projektet ved at søge tilskud.

Medtage enkelte adresser med blå prik i projektet

Her kan I læse mere om, hvornår en adresse markeret med blå prik på bredbåndskortet kan indgå i et projektområde.

Som udgangspunkt er det kun adresser, hvor bredbåndsdækningen ikke overstiger 10 Mbit/s download og/eller 2 Mbit/s upload, som kan medtages i et projekt, der søger om tilskud fra bredbåndspuljen. Disse adresser er markeret med gule prikker på bredbåndskortet.

5 pct. af projektets adresser må imidlertid have en downloadhastighed, som er højere end 10 Mbit/s, men dog ikke højere end 20 Mbit/s. Sådanne adresser er markeret med blå prikker på kortet.

Når I har fastlagt de gule adresser, som er med i jeres projekt, kan I vurdere, om der er mulighed for at medtage enkelte blå adresser i projektet.

Først og fremmest skal I derfor undersøge på bredbåndskortet, om der er adresser inden for eller lige op til jeres projektområde, som er markeret med blå prik. Hvis det ikke er tilfældet, er de næste afsnit ikke relevante for jer, og I kan gå videre til "*Justering af projektområde efter valg af bredbåndsudbydere*".

Hvis der er adresser med blå prik i området, har I mulighed for at lade dem komme med i projektet, så længe de dog alene udgør max 5 pct. af de samlede adresser i projektet.

Hvis I fx har 20 adresser i projektet, må der kun være én af disse, som er blå. Med andre ord, hvis jeres projekt er mindre end 19 gule adresser, kan I ikke medtage nogle blå adresser. Hvis jeres projekt består af mellem 19 og 37 gule adresser, kan I medtage én blå adresse, og hvis jeres projekt består af mellem 38 og 56 gule adresser, kan I medtage to blå adresser.

På hjemmesiden kan I se et skema, hvor I nemt kan se, hvor mange adresser med blå prik I kan medtage i jeres projekt.

Bemærk, at det er helt op til det enkelte projekt, om I ønsker at benytte muligheden for at medtage adresserne markeret med blå prik. Hvis I ikke ønsker det, skal adresserne ikke medregnes i projektområdet.

Justering af projektområde efter valg af bredbåndsudbydere

Når I har valgt teknologi og udbyder efter annoncering af jeres projekt på Energistyrelsens hjemmeside, kan I lægge jeres endelige plan for projektet. I forbindelse hermed kan det være relevant at justere det sammenhængende område for projektet. Det kan fx være, at valg af en trådløs teknologi gør, at I kan dække veje, som I ikke ellers havde overvejet at få med i projektet. Det kan også være, at dialogen med bredbåndsudbydere fører til andre ændringer af projektområdet. En eventuel

opdatering af Energistyrelsens bredbåndskort over ansøgningsberettigede adresser kan ligeledes have betydning for projektområdet.

Vær opmærksom på, at hvis I ændrer væsentligt på antallet af adresser eller placeringen af området, vil der i det fleste tilfælde være brug for en ny annoncering. Hvis I overvejer at ændre projektområdet, efter jeres projekt er blevet annonceret, anbefaler vi, at I kontakter Energistyrelsen for en dialog om mulighederne for at ændre projektet. Hvis antallet af adresser ændres markant i forhold til det annoncerede antal, kan det betyde, at projektet må afvises. Se nærmere i [afsnit 2.7](#).

2.6 Finansiering

Bredbåndspuljen kan højst give tilskud på 125.000 kr. i gennemsnit pr. adresse.

Egenbetaling fra borgere og virksomheder, bredbåndsudbyders investering i projektet og et eventuelt tilskud fra kommunen kan være med til at gøre det ansøgte gennemsnitlige tilskud pr. adresse mindre.

Egenbetaling

De adresser, der deltager i projektet skal bidrage til finansieringen med egenbetaling. Egenbetalingen skal være på mindst 4.000 kr. inkl. moms i gennemsnit pr. deltagende adresse. I vælger selv, hvordan egenbetalingen findes. Det kan være ved, at hver enkelt adresse selv betaler mindst 4.000 kr. Det kan være, at nogle adresser fx betaler 6.000 kr. og andre kun 2.000 kr., bare det i gennemsnit giver mindst 4.000 kr. Den enkelte addresses egenbetaling skal fremgå af den underskrevne fuldmagt.

Det er således en mulighed, at en deltagende borger eller virksomhed lægger et større beløb, som dækker flere adresser, så andre adresser ikke behøver at betale eller kan nøjes med et mindre beløb. Det kan også være en forening, som betaler via sin formue.

Endelig er det muligt at regne bidrag fra private fonde eller andre typer af private sponsorater med i egenbetalingen.

Bidrag fra bredbåndsudbyderen og et eventuelt tilskud fra kommunen kan ikke medregnes som egenbetaling. Det gælder også bidrag fra en eventuel virksomhed koncernforbundet med bredbåndsudbyderen, da koncerner som udgangspunkt anses som samlede økonomiske og juridiske enheder.

Hvis I vælger at betale mere end 4.000 kr. i gennemsnit pr. adresse, vil det betyde, at projektet får tildelt point i pointmodellens kriterie 6 (Se [afsnit 2.12](#)). Jo højere egenbetaling, jo flere point tildeles projektet. I kan få point for en ekstra egenbetaling på op til 10.000 kr. pr. adresse. Jo flere point et projekt har, jo større sandsynlighed er der for at opnå tilskud.

Bredbåndsudbyderens medfinansiering

Den bredbåndsudbyder, som et projekt indgår aftale med, skal også bidrage direkte til finansieringen af projektet. For hver tilskudssøgende adresse i et projekt skal udbyderen lægge et bidrag på mindst 4.000 kr. ekskl. moms.

Udbyderen har på samme måde som borgerne mulighed for at give et større beløb end minimumskravet på 4.000 kr. pr. adresse.

I pointmodellens kriterie 5 gives der point i forhold til, hvor høj den gennemsnitlige etableringspris er pr. adresse fratrukket medfinansieringen fra bredbåndsudbyderen og et eventuelt tilskud fra en kommune. Jo større beløb fra udbyderen, jo lavere vil den gennemsnitlige etableringspris pr. adresse være, og jo flere point vil projektet kunne opnå.

Muligheden for at få flere point i kriterie 5 i pointmodellen, betyder, at det er en fordel, at et projekts gennemsnitlige omkostning pr. adresse er så lav som mulig. Bredbåndsudbyderne kan bidrage til dette ved at give attraktive tilbud på at gennemføre projektet i konkurrence med andre bredbåndsudbydere.

Udbyderens medfinansiering kan ikke anvendes til egenbetaling fra den enkelte adresse.

Kommunetilskud

En kommune kan vælge at være med til at finansiere et projekt. Vi anbefaler, at projektet tidligt i forløbet kontakter kommunen og hører nærmere om denne mulighed. Kommunen kan frit vælge, hvor stort et eventuelt tilskud til et projekt skal være. Nogle kommuner har en kontaktperson, som har særlig viden om bredbåndsprojekter, og som I derfor med fordel kan tage kontakt til.

Når en kommune vælger at give tilskud til et projekt, har det betydning for projektets samlede pointscore. Kommunens bidrag bliver, ligesom bredbåndsudbyderens medfinansiering, trukket fra den gennemsnitlige samlede pris pr. adresse, når der gives point i pointmodellens kriterie 5.

I kan finde en liste over kontaktpersoner i kommunerne på [Energistyrelsens hjemmeside](#). Selvom jeres kommune eventuelt ikke optræder på listen endnu, kan I alligevel prøve at kontakte kommunen. I afsnit 3 kan I læse mere om kommunens muligheder for at støtte et projekt.

Det kommunale tilskud kan ikke anvendes til egenbetaling fra den enkelte adresse.

Hvis kommunen alene bidrager med medfinansiering, men ikke går ind som partner i projektet, skal det kommunale bidrag fremgå af budgettet, men kommunen skal ikke fremgå som en part i partnerskabsaftalen. I kan læse mere om hvordan I forholder jer, hvis kommunen indgår i partnerskabet, se [afsnit 2.9](#).

2.7 Annoncering af projekter

For at kunne få tilskud fra bredbåndspuljen skal et projekt først annonceres på [Energistyrelsens hjemmeside](#). Projektet skal være annonceret i mindst tre uger. Annonceringen giver alle bredbåndsudbydere mulighed for at give jer et tilbud, så I kan vælge det tilbud, der er bedst for jeres projekt. I må ikke indgå aftale med en bredbåndsudbyder, inden projektet har været annonceret, og fristen angivet i annonceringen er udløbet.

Det kan være en fordel at annoncere projektet i mere end tre uger, så udbyderne har ekstra god tid til at komme med tilbud. På hjemmesiden vil det fremgå, hvornår I senest skal annoncere et projekt for at kunne nå at ansøge om tilskud fra bredbåndspuljen i 2021. Vi vil så vidt muligt fastsætte datoen 4-5 uger før ansøgningsfristen, sådan at der, efter de 3 uger, hvor projektet som minimum skal være annonceret, er 1-2 uger til at gennemgå eventuelle modtagne tilbud, vælge udbyder, tilrette projektet og indgå en endelig aftale med en bredbåndsudbyder. Udbyder kan have mange aftaler, som skal indgås eller justeres i løbet af de sidste to uger inden ansøgningsfristen. Derfor anbefaler vi, at I går i gang med annonceringen så hurtigt som muligt og afsætter god tid efter udløbet af jeres annoncering til at få ansøgningen gjort færdig.

Man kan ikke søge bredbåndspuljen på baggrund af annoncering fra sidste år. Der skal annonceres igen for at kunne søge om tilskud fra bredbåndspuljen i år.

Ud over annonceringen på Energistyrelsens hjemmeside anbefales det, at I også selv gør forskellige udbydere opmærksomme på, at I gerne vil gennemføre et projekt, og hører dem om, hvad der skal til, for at de vil give tilbud på projektet. Udbyderne har fået mulighed for at oplyse en kontaktperson, som I kan kontakte. I kan finde listen på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Hvordan annoncerer vi vores projekt?

I praksis sker annonceringen ved at indtaste nogle få oplysninger om projektet på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Annonceringen skal som minimum indeholde oplysninger om, hvor projektet geografisk er placeret, og hvor mange adresser I forventer, der ønsker at deltage i projektet. Der skal samtidigt angives en kontaktperson, som udbyderen kan henvende sig til for at få yderligere oplysninger om projektet og sende tilbud til. I behøver ikke at have en detaljeret projektplan på dette tidspunkt i processen.

Når I fastsætter antal forventede adresser, skal I angive et interval af adresser fx 55-65 eller 60-70 adresser i stedet for et præcist antal. Så er der plads til lidt justeringer, hvis der kommer fra- eller tilmeldinger lige op til ansøgningsfristen.

Ændrer antallet af adresser sig væsentligt i løbet af annonceringen, skal I kontakte Energistyrelsen for at få opdateret jeres annoncering. I skal være opmærksomme

på, at der ved væsentlige ændringer vil blive fastsat en ny frist på 3 uger. Annonceringen kan ikke ændres, når fristen for annoncering angivet på vores hjemmeside er udløbet.

Det er vigtigt, at det projekt, som I ender med at ansøge om, i høj grad svarer til det projekt, som I har haft annonceret. At der er såkaldt identifikation mellem det annoncerede projekt og det ansøgte projekt.

Kravet om identifikation betyder, at Energistyrelsen kan blive nødsaget til at afvise en ansøgning, hvis projektet ikke svarer til det annoncerede.

Hvis I fx har annonceret et projekt på 20-30 adresser, men ansøger om tilskud til et projekt på 40 adresser, vil der som udgangspunkt ikke være identifikation, og projektet kan blive afvist. Hvis det ansøgte projekt indeholder 31 adresser vil der være tale om en mindre afvigelse, og der vil fortsat være en høj grad af identifikation.

Når Energistyrelsen skal vurdere om der er identifikation mellem et annonceret og et ansøgt projekt, vil det bero på en konkret vurdering af det samlede projekt.

Vi anbefaler jer altid at tage kontakt til Energistyrelsen, hvis I overvejer at ændre jeres projekt i forhold til det annoncerede.

Hvis I på forhånd er i tvivl om, hvor mange adresser der skal indgå i det endelige projekt, kan I også vælge at annoncere flere projekter sideløbende. Det endelige projekt, der ansøges om tilskud til, skal stort set svare til det annoncerede med hensyn til antallet af tilskudssøgende adresser.

Bemærk, at selvom en adresse godt kan indgå i flere annoncerede projekter, kan den kun indgå i én ansøgning.

Det er et krav, at annonceringen er teknologineutral. Derfor må I ikke have valgt en teknologi på forhånd, når I annoncerer projektet. Undlad derfor fx ordet "fiber" både i jeres projekttitel og beskrivelse af projektet. Forskellige teknologier kan give høje og stabile hastigheder. Se nærmere i [afsnit 2.8](#) om valg af teknologi.

Energistyrelsen offentliggør dagligt en liste over annoncerede projekter på styrelsens hjemmeside, hvis der er kommet ny projekter til, så udbyderne kan få et samlet overblik over projekter, de kan give tilbud på.

2.8 Valg af bredbåndsudbydere

Når tidsfristen på jeres annoncering er udløbet, kan I på baggrund af de tilbud, I har modtaget fra bredbåndsudbydere vælge, om I vil indgå aftale om et partnerskab og gå videre med projektet.

I må ikke indgå aftale med en bredbåndsudbyder, før annonceringen af projektet er udløbet. Det vil sige tidligst dagen efter den frist, som fremgår af annonceringslisten.

Har I ikke har modtaget noget tilbud, kan I eventuelt selv prøve at tage kontakt til relevante bredbåndsudbydere og fortælle om jeres projekt. I kan se en liste over kontaktpersoner hos bredbåndsudbyderne på [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Til orientering kan det nævnes, at der ikke stilles krav til, hvad der er en bredbåndsudbyder. Det kan være velkendte nationale, regionale eller lokale selskaber med forskellige typer af bredbåndsprøducter, eller nye selskaber, der fx stiftes til netop det konkrete projekt. Selskabet kan være kundeføjet, aktieselskab osv. Begrebet bredbåndsudbyder dækker over selskaber med alle typer bredbåndsteknologier, fx antenneforeninger, fiberselskaber og udbydere af fast trådløst bredbånd.

Det har ikke betydning for ansøgningen, hvem der ejer selskabet. I kan fx vælge selv at eje og drive nettet efter etablering. I så fald bliver I selv bredbåndsudbyder, men I skal være opmærksomme på, at der stilles en lang række krav fx at andre udbydere skal have adgang til det støttede net. Disse krav kræver en høj grad af teknisk og økonomisk viden, som I enten selv skal have, eller som I vil skulle købe som konsulenttjenester.

Tilskud udbetales til ejeren af nettet, efter projektet er gennemført, eller eventuelt i rater efterhånden som projektet gennemføres. Hvis jeres sammenslutning selv vil eje nettet, skal I derfor også sørge for finansiering, indtil tilskuddet udbetales.

I [afsnit 5](#) kan I se mere om, hvilke omkostninger som er tilskudsberettigede.

Når I har set, hvad der kommer af forskellige tilbud, er det op til jer at vælge det tilbud, der er bedst for jer i forhold til hastigheder, priser, hvor hurtigt projektet kan gennemføres osv.

Valg af teknologi

Det net, som skal etableres med tilskud fra bredbåndspuljen, skal kunne give stabile, oplevede hastigheder på mindst 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload til den enkelte adresse.

Det vil sige, at forbrugeren i en normal brugsperiode fra kl. 07.00 til kl. 01.00 reelt skal kunne forvente at opnå hastigheden.

Ved net med delt kapacitet (fx coax (kabel-tv) og fast trådløst bredbånd) skal forbrugeren normalt inden for en normal brugsperiode kunne forvente en gennemsnitshastighed svarende til hastighedskravet, idet der tages hensyn til den samlede kapacitet i nettet, og hvor mange samtidige brugere der er.

EU-reglerne om statsstøtte til udrulning af bredbånd³ bestemmer, at man kan vælge mellem følgende teknologier:

- Fibernet, dvs. fibernet hele vejen til adressen.
- Kobbernet, der opgraderes, så et højhastighedsnet med fx fiber bygges ud til et gadeskab og dermed kommer tættere på adressen, og hvor forbindelsen fra gadeskab til adressen sker over kobbernettet.
- Opgraderede kabel-tv-net, dvs. kabel-tv-net, der kan give høje hastigheder ved at bruge standarder som CMTX og DOCSIS 3.0 eller senere standarder.
- Avancerede trådløse net, fx faste trådløse forbindelser. 4G-mobilnet (også kaldet LTE) er også en mulighed, hvis den nødvendige kvalitet og hastighed kan sikres på de enkelte adresser i projektet.

I skal være opmærksomme på, at der ved kablede forbindelser skal være etableret netadgang helt ind til den enkelte bygning og etableret forbindelsesstik i huset. Det er ikke nok, at der er lagt netadgang til skellet.

Hvis I ønsker at bruge mobilteknologi, skal I være opmærksomme på, at mobilteknologier ikke kan indgå i projekter til adresser, hvor der i det pågældende område er blev stillet dækningskrav i forbindelse med en frekvensauktion afholdt af Energistyrelsen.

Bemærk, at valget af teknologi kan have betydning for, hvordan jeres projektområde kan afgrænses, jf. [afsnit 2.5](#).

2.9 Partnerskabsaftale

Når I har valgt, hvilken bredbåndsudbyder I vil arbejde sammen med, skal I lave en partnerskabsaftale.

Partnerskabsaftalen indgås mellem sammenslutningen af borgere og virksomheder, bredbåndsudbyderen og eventuelt den lokale kommune (hvis den har valgt at deltage i projektet). Her bør de forskellige roller beskrives, og hvem der har ansvar for hvad, herunder hvem der ejer det færdigetablerede net.

Nogle funktioner er givet på forhånd. Det er kun sammenslutningen eller kommunen, der kan sende ansøgningen ind, og det er ejeren af det etablerede net, der kan få tilskuddet udbetalt og skal opfylde krav om åben engrosadgang til infrastrukturen (læs om udbetaling i afsnit 5 og åben engrosadgang i afsnit 4.1).

Partnerskabsaftalen skal give sammenslutningens repræsentant eller kommunen fuldmagt til at indsende ansøgningen på partnerskabets vegne.

---

³ Kommissionens forordning (EU) Nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108.

Endelig skal aftalen indeholde en bekræftelse på, at det net, hvortil der søges om tilskud, ikke allerede er etableret med en hastighed, som overstiger 20 Mbit/s download og 2 Mbit/s upload, og at projektet ikke vil blive gennemført, hvis der ikke opnås tilskud. Det betyder, at man skal have fået tilsagn om tilskud, før man påbegynder etablering/opgradering af bredbåndsnettet i overensstemmelse med tilsagnet, og at tilsagnet skal være nødvendigt for projektets gennemførelse.

På [Energistyrelsens hjemmeside](#) kan I se, hvilke forhold vi i øvrigt anbefaler, at partnerskabsaftalen redegør for.

Hvis en kommune ønsker at deltage **aktivt** som partner i projektet, skal kommunens rolle beskrives i partnerskabsaftalen, og kommunen skal være medunderskriver. For at være partner skal kommune bidrage med et tilskud til projektet.

Hvis en kommune **udelukkende** ønsker at give et tilskud til projektet, er kommunen ikke en formel partner, og skal derfor ikke indgå i partnerskabsaftalen. I den situation er det tilstrækkeligt, at kommunens tilsagn om tilskud fremgår af budgettet for projektet, samt at tilsagnet er vedlagt ansøgningen. I kan finde en skabelon til brug for kommunens tilsagn om tilskud på [hjemmesiden](#).

Erfaringen fra de tidligere ansøgningsrunder viser, at kommuner typisk kun deltager ved at give tilskud, eventuelt fulgt op af vejledning og hjælp i forbindelse med udarbejdelsen af ansøgningen.

Læs mere om kommunens muligheder for at støtte bredbåndsprojekter i afsnit 3.

Partnerskabsaftalen skal vedlægges ansøgningen. Det er vigtigt, at aftalen er underskrevet af alle parter.

Budget

Bredbåndsudbyderen skal udarbejde et detaljeret budget for projektet. Budgettet vil ofte indgå som en del af partnerskabsaftalen.

Før budgettet udarbejdes, er det vigtigt, at bredbåndsudbyder har sat sig grundigt ind i, hvilke omkostninger bredbåndspuljen kan give tilskud til. Se [afsnit 5](#).

På Energistyrelsens hjemmeside ligger der en [skabelon](#), som med fordel kan benyttes til budgetopgørelsen. Det er ikke et krav, at skabelonen benyttes, men det vil være en fordel, at budgettet opbygges på samme måde som i skabelonen. Det skyldes, at denne opbygning også benyttes i ansøgningskemaet som tilgås via tilskudsportalen. Læs nærmere herom i [afsnit 2.10](#).

Budgettet skal som minimum indeholde oplysninger om:

- Samlede omkostninger for etablering (ekskl. moms). Gerne opdelt i udgiftsposter.

- Samlede egenbetaling (tydelig angivet om det er ekskl. eller inkl. moms).
- Bredbåndsudbyders egen investering i nettet (ekskl. moms).
- Eventuelt bidrag fra kommunen (ikke momsbelagt).
- Eventuelle sponsorer eller lignende (dette kan også være en del af egenbetalingen) (tydelig angivet om det er ekskl. eller inkl. moms).

Bemærk, at tilskuddet fra en kommune ikke er omfattet af moms. Kommunens tilskud skal derfor angives som det faktiske beløb, kommunen har forpligtet sig til at bidrage med.

Bemærk også, at bidrag fra bredbåndsudbyderen og et eventuelt tilskud fra kommunen ikke kan medregnes som egenbetaling. Det gælder også bidrag fra en eventuel virksomhed koncernforbundet med bredbåndsudbyderen, da koncerner som udgangspunkt anses som samlede økonomiske og juridiske enheder.

Hvis partnerskabet har modtaget eller vil modtage anden statsstøtte til det ansøgte bredbåndprojekt, skal dette fremgå af budgettet. Budgettet skal således indeholde oplysninger om navnet på den støttetildelende myndighed, det eksakte støttebeløb, og hvilke støtteberettigede omkostninger, som støtten vedrører. Det skyldes, at Energistyrelsen på grund af EU-regler er forpligtet til at sikre, at den samlede støtte til projektet ikke overstiger en grænseværdi på 70 mio. EUR. Vi har endnu ikke set et projekt i tilnærmelsesvis den størrelse.

2.10 Hvordan søger vi om tilskud?

Ansøgninger om tilskud sendes via [Energistyrelsens tilskudsportal](#).

Energistyrelsen har udviklet en guide til brug af tilskudsportalen, som I kan finde på [Energistyrelsens hjemmeside](#). Guiden forklarer jer, hvordan I skal udfylde de forskellige felter, og hvad I skal være opmærksomme på undervejs. Det er en fordel at have guiden ved siden af sig, når man udfylder ansøgningskemaet.

Ansøgere skal bruge Nem-id til at logge på tilskudsportalen og oprette sig som bruger. Det kan enten være en privat signatur, eller det kan være en medarbejdersignatur, hvis du fx repræsenterer en kommune, eller hvis sammenlutningen er registreret som en virksomhed (har et CVR-nummer).

Hvis du ikke har haft et Nem-id eller en medarbejdersignatur før, kan det tage lidt tid at blive oprettet og få nøglekort leveret første gang. Gå derfor i gang med forberedelserne i god tid.

Den person, som indsender projektets ansøgning via tilskudsportalen, bliver som udgangspunkt projektets administrator. Der er imidlertid mulighed for at indsætte en anden projektdeltager som administrator efterfølgende. Se nærmere i guiden til tilskudsportalen. Læs mere om hvad det indebærer at være projektets administrator i [afsnit 2.4](#).

Oplysninger, der skal være med i ansøgningen

Følgende oplysninger skal fremgå af ansøgningen:

	Hvem er kontaktperson for projektet i forhold til Energistyrelsen?
	Liste over adresser, der er med i projektet, vedlægges. Adresselisten dannes ved hjælp af Energistyrelsens bredbåndskort . Husk, at adresserne skal ligge i et geografisk sammenhængende område.
	Hvilke(n) kommune(r) ligger projektet i?
	Projektets start- og afslutningsdato. Hvornår forventes etableringen af nettet påbegyndt, og hvornår forventes etableringen af nettet at være på plads hos alle projektets adresser (skal fremgå af partnerskabsaftalen)?
	Partnerskabsaftalen mellem sammenslutningen, bredbåndsudbyderen og eventuelt kommunen vedlægges
	Budget for projektet over de samlede tilskudsberettigede omkostninger jf. afsnit 5 vedlægges. Egenbetaling, udbyders egen investering og eventuelt kommunalt tilskud skal indgå i det oplyste budget. Budgettet kan eventuelt sendes som en del af partnerskabsaftalen. Skabelon til budget findes på Energistyrelsens hjemmeside.
	Oversigt over og dokumentation for hvorledes egenbetalingen for adresserne vil blive finansieret
	Eventuelt tilsagn fra kommunen om tilskud vedlægges. Skabelon til kommunetilsagn findes på Energistyrelsens hjemmeside.
	Fuldmagter fra alle ansøgende adresser. Fuldmagten skal være givet på Energistyrelsens standardfuldmagt, som findes i bilag 1 og på Energistyrelsens hjemmeside
	Erklæring fra virksomheden (typisk bredbåndsudbyderen) om, at denne ikke er kriseram (skabelon findes på Energistyrelsen hjemmeside)
	Erklæring fra virksomheden (typisk bredbåndsudbyderen) om evt. tilbagebetaling af anden støtte (skabelon findes på Energistyrelsens hjemmeside)
	Der skal indtastes oplysninger om: - den samlede pris for etableringen af nettet, jf. bredbåndsudbyderens budget - den samlede egenbetaling inkl. moms for alle tilskudssøgende adresser (min. 4.000 kr. pr. adresse) - eventuelt kommunalt tilskud - det beløb, som bredbåndsudbyderen selv investerer i projektet
	Annonceringsnummeret indtastes. Nummeret fremgår af den e-mail kvittering, I fik, da projektet blev annonceret. Med angivelse af nummeret bekræfter I, at projektet har været annonceret i mindst tre uger på Energistyrelsens hjemmeside, og at valget af bredbåndsudbyder er sket efter annonceringen
	Angivelse af hvilken teknologi, der vil blive etableret

2.11 Frister i ansøgningsproces

Der er tre frister, I skal være opmærksomme på:

- **Frist for at gøre indsigelser over kortlægningen**
Hvis I mener, der er dækningsoplysninger på adresser i jeres projektområde, som ikke er korrekte, skal Energistyrelsen modtage en indsigelse senest denne dato.
- **Annonceringsfrist**
Jeres projekt skal være annonceret allersenenest denne dato, men gerne før. Hvis projektet ikke har været annonceret i mindst tre uger, vil jeres ansøgning blive afvist af Energistyrelsen.
- **Ansøgningsfrist**
Fristen for at indsende ansøgning til Energistyrelsen udløber denne dato. Ansøgningen skal være fuldstændig og korrekt, inklusiv alle de krævede bilag og oplysninger.

Fristerne fremgår af [Energistyrelsens hjemmeside](#).

Når I er klar til at ansøge, er det en god idé ikke at vente til den sidste aften med at udfylde og sende ansøgningen. Hvis der skulle opstå spørgsmål eller problemer i forbindelse med indsendelsen af ansøgningen, vil det være en fordel at have tid til at få dem afklaret inden for partnerskabet eller til at få fat i Energistyrelsen.

2.12 Vurdering af projektansøgningen

En ansøgning kan kun indeholde ét sammenhængende projektområde. En kommune eller sammenslutning kan godt søge om flere forskellige projektområder, der ikke overlapper. Hvert projektområde skal have sin egen ansøgning. Hver ansøgning behandles for sig af Energistyrelsen.

En adresse kan kun indgå i én projektansøgning. Indeholder en ansøgning en eller flere adresser, som allerede indgår i en anden ansøgning, vil Energistyrelsen kontakte projekterne med henblik på en justering af projekterne. Er der fortsat adresser, der indgår i flere ansøgninger, vil disse blive fjernet fra den senest modtagne ansøgning, som derefter behandles med de ændringer, dette har medført.

Når ansøgningsfristen er udløbet, gennemgår Energistyrelsen ansøgningerne. Ansøgningerne skal opfylde alle krav, der er nævnt ovenfor, fx om hvilke oplysninger der skal være med i ansøgningen, og at adresserne i projektet skal være tilskudsberettigede og fremgå af Energistyrelsens bredbåndskort.

Hvis en ansøgning ikke indeholder de nødvendige oplysninger, eller der søges tilskud til ikke tilskudsberettigede adresser, kan ansøgningen afvises. Energistyrelsen vil dog først kontakte projektet med henblik på afklaring af ansøgningen.

Pointmodellen

Ansøgningerne behandles ud fra en objektiv pointmodel. Pointmodellen fremgår af bilag 1 i bekendtgørelsen og kan desuden findes på hjemmesiden.

Pointmodellen giver point til projektet ud fra syv kriterier:

Kriterie	Forklaring	Vægt
<i>Tilslutningsprocent i projektet</i>	Jeres projekt får point for, hvor mange af de mulige tilskudsberettigede adresser i jeres projektområde, som søger tilskud.	30 pct.
<i>Andel af adresser med begrænset adgang til mobilt bredbånd</i>	Jeres projekt får point for den gennemsnitlige værdi for mobil bredbåndsdækning adresserne i jeres projekt har. Se nærmere nedenfor .	20 pct.
<i>Andel af landzoneadresser</i>	Jeres projekt får point for, hvor mange af de adresser i projektet, som søger tilskud, der ligger i landzone.	10 pct.
<i>Projektets størrelse</i>	Jeres projekt får point for antallet af adresser i projektet, som søger tilskud. I får max. point, hvis projektet har 30 adresser eller flere.	10 pct.
<i>Totalprisen pr. tilslutning</i>	Jeres projekt får point i forhold til den gennemsnitlige pris pr. deltagende adresse projektet. Jo lavere pris jo flere point. Se nærmere på hjemmesiden.	10 pct.
<i>Egenbetaling</i>	Jeres projekt får point, hvis de deltagende adresser i projektet yder en egenbetaling ud over den obligatoriske egenbetaling på 4.000 kr. i gennemsnit pr. adresse.	10 pct.
<i>Småøer</i>	Jeres projekt får point, hvis der er tilskudssøgende adresser i projektet, som ligger på en af de øer, som fremgår af bilag 2 i bekendtgørelsen. Se nærmere nedenfor .	10 pct.

I skal være opmærksomme på, at når man får point i et kriterie, skal pointene vægtes med den procent, som fremgår af tredje kolonne i skemaet. De vægtede pointscore er dem, som lægges sammen, når Energistyrelsen beregner projektets samlede pointscore.

Eksempel:

Et projekt består af 15 tilskudssøgende adresser, hvilket svarer til halvdelen af det antal, som giver maksimale point i kriterie 4. Projektet får derfor 50 point i kriteriet. Kriteriet vægtes med 10 pct. Den vægtede pointscore bliver dermed $50 \cdot 10 / 100 = 5$.

I behøver ikke selv udregne pointene for de enkelte kriterier. På [Energistyrelsens hjemmeside](#) kan I hente et regneark, som kan anvendes til at beregne point for jeres projekt ved forskellige forudsætninger.

Kriterie 2 – adgang til mobilt bredbånd

Kriterie 2 point til projekter, hvor adresserne har en begrænset dækning med mobilt bredbånd.

Hver af de tilskudssøgende adresser i projektet bliver rangeret ud fra den dækning med mobilt bredbånd, som udbyderne har indberettet.

- Adresser med indberettede hastigheder under 20 Mbit/s download får værdien 1.
- Adresser med indberettede hastigheder fra 20 Mbit/s og op til 100 Mbit/s download får værdien $\frac{1}{2}$.
- Adresser med indberettede hastigheder på 100 Mbit/s download eller derover får værdien 0.

Projektets samlede værdi udregnes som et gennemsnit af værdierne for de enkelte adresser, som derefter omsættes til point. Der gives 0 point for et gennemsnit på 0 og 100 point for et gennemsnit på 1. En gennemsnitlig værdi på fx 0.60 giver dermed 60 point.

Pointene i kriteriet vægtes med 20 pct. De ovennævnte 60 point vil således give en vægtet pointscore på 12 point til den samlede vægtede pointscore.

På Energistyrelsens hjemmeside kan I se eksempler på, hvordan pointscoren i kriterie 2 udregnes.

I [afsnit 2.3](#) kan I læse mere om, hvordan man gør indsigelse, hvis man ikke er enig i de oplysninger, som fremgår af Tjekditnet.dk.

Kriterie 7 – point til projekter på småøer

Kriterie 7 er nyt i forhold til de tidligere puljer.

Kriteriet giver point til projekter, som søger om tilskud til tilskudsberettigede adresser beliggende på en række småøer. De småøer, som kan opnå point i kriteriet fremgår af bilag 2 i bekendtgørelsen. Listen findes også på Energistyrelsens hjemmeside.

Småøerne på listen opfylder følgende betingelser:

- Øen skal være beboet, og der må maksimalt være 1.200 beboere.
- Øen må ikke være broforbunden til en større ø eller fastlandet.
- Der må ikke allerede være etableret højhastighedsinfrastruktur ud til øen

Der gives 100 point i kriteriet, hvis en eller flere adresser i et projekt ligger på en af de oplyste småøer. Pointene vægtes med 10 procent. Den vægtede pointscore for kriteriet er dermed 10.

Hvis ingen adresser i projektet ligger på en af de oplistede småøer gives 0 point.

Rangering af ansøgninger

Efter gennemgang af alle ansøgninger rangerer Energistyrelsen dem på en liste efter det antal point, de får i pointmodellen. Der gives tilskud til projekter fra toppen af listen til dem, som har fået flest point, indtil alle ansøgninger er imødekommet, eller indtil der ikke er yderligere midler i den årlige pulje.

Hvis der er ansøgt om flere midler, end der er i den årlige pulje, vil der blive givet fuldt tilsagn om tilskud så langt ned af listen, som det er muligt.

Hvis en ansøgning ikke kan imødekommes fuldt ud, fordi midlerne i årets pulje er anvendt, vil Energistyrelsen vurdere, om det er relevant at give ansøgeren tilbud om at få et tilsagn om delvist tilskud. Det vil primært afhænge af, hvor stor forskel der er mellem det ansøgte beløb og de resterende tilskudsmidler. Projektet vil i givet fald få en kort frist til at beslutte, om projektet kan gennemføres med øget egen- og medfinansiering på grund af det lavere tilskud.

Hvis der er flere ansøgninger, efter midlerne i den årlige pulje er brugt op, vil de resterende ansøgninger få afslag.

2.13 Hvornår gives der svar på, hvilke projekter der får tilskud?

Energistyrelsen giver tilsagn eller afslag hurtigst muligt efter ansøgningsfristen. Processen vil senest være afsluttet inden udgangen af året.

Når et projekt har modtaget tilsagn om tilskud og accepteret tilsagnet, kan arbejdet med etablering af nettet påbegyndes. I afsnit 4 kan I læse mere om, hvilke krav der stilles til nettet, og i afsnit 5 om hvilke omkostninger der gives tilskud til, og hvordan der søges om udbetaling af tilskud, herunder kravene til regnskab.

2.14 Ændringer i projektet efter tilsagn er givet

Projekter skal som udgangspunkt gennemføres, som det er beskrevet i ansøgningen og tilsagnet om tilskud. Det er dog muligt at ansøge Energistyrelsen om at ændre dele af projektet. Der skal være tale om mindre ændringer, der ligger inden for projektets formål og overordnede beskrivelse. Projektets formål forstås som gennemførelse af det ansøgte projekt.

Det vil fx være muligt i mindre omfang at ændre på, hvilke adresser der medtages. Det er ikke muligt at øge antallet af adresser, der kan få tilskud, fordi tilskudsbeløbet ikke kan øges, efter tilsagnet er givet. Hvis nogle projektdeltagere falder fra, vil de som udgangspunkt kunne erstattes af andre støtteberettigede adresser. Der skal dog fortsat være tale om det samme sammenhængende område (projektområdet).

Ønsket om ændring kan ikke forventes godkendt, hvis ændringen betyder, at projektet ikke ville have fået tilsagn om tilskud i første omgang. Det er ikke muligt at

ændre på den gennemsnitlige egenbetaling efter ansøgningsfristen. Bredbåndsudbyderens gennemsnitlige investering pr. adresse kan ikke reduceres i forbindelse med en ændring, men må gerne forhøjes.

Bemærk, at en ændring af et projekt kan medføre, at tilskuddet, der er givet tilsagn om, kan blive reduceret forholdsmæssigt, fx hvis det ændrede projekt har færre adresser eller færre udgifter. Tilskudsbeløbet vil aldrig kunne blive større end det, som der er givet tilsagn om, ligesom tilskudsprocenten (den andel af omkostninger, der gives tilskud til) heller ikke kan blive større.

Ansøgning om ændring af et projekt skal godkendes af Energistyrelsen, inden ændringen iværksættes. Ønsket om ændringer skal derfor sendes til Energistyrelsen hurtigst muligt. Som udgangspunkt betyder det også, at ændringer skal indsendes før projektets slutdato angivet i tilsagnet. I særlige tilfælde kan Energistyrelsen godkende en ændring efter slutdatoen, hvis der er tale om ændringer, som først er blevet identificeret i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. Det vil fx være i tilfælde, hvor det ikke har været muligt for udbyder at få inddrevet egenbetalingen fra en adresse.

Det er ikke muligt at ændre et projekt, når udbetaling af tilskud er sket.

Hvis projekter ikke gennemføres som aftalt, og hvis styrelsen ikke kan godkende en ændring, kan tilskuddet bortfalde helt eller delvist.

Ansøge om udsættelse

I tilsagnet er det angivet, hvornår jeres projekt skal være færdigt. Hvis projektet bliver forsinket, er det vigtigt, at I så hurtigt som muligt – og senest inden den oplyste afslutningsdato, ansøger Energistyrelsen om udsættelse af afslutningsdato. Ansøgningen skal indeholde en begrundelse for forsinkelsen samt ny forventet afslutningsdato. Hvis projektet ikke er færdig til afslutningsdatoen, eller styrelsen ikke kan godkende en forlængelse, kan tilskuddet bortfalde helt eller delvist.

2.15 Hvor kan jeg få svar på spørgsmål?

I kan finde den samlede information om puljen og kontaktpersoner for spørgsmål om puljen på www.ens.dk/bredbaandspulje.

Spørgsmål kan sendes til Energistyrelsen tele@ens.dk. Styrelsen vil løbende lægge spørgsmål og svar på hjemmesiden, hvis der er tale om spørgsmål, som vurderes at have en generel interesse.

3. Vejledning til kommuner

Som kommune kan I spille forskellige roller i forhold til de projekter, der ansøger om tilskud fra bredbåndspuljen.

Det vil være hensigtsmæssigt, at I i god tid har besluttet, hvordan og hvor meget kommunen vil involvere sig i bredbåndspuljen, herunder hvor i kommunen arbejdet med bedre bredbånd forankres. Det vil bl.a. være en hjælp for de lokale ildsjæle, der vil i kontakt med jer. I nogle kommuner er det en opgave, der forankres hos IT-afdelingen, i andre i direktionssekretariatet og i andre igen i erhvervsafdelingen. På Energistyrelsens hjemmeside lægger vi en liste over de kommunale kontaktpersoner, vi er bekendte med. Hvis I ønsker at fremgå af denne liste, kan I kontakte Energistyrelsen.

I er også velkomne til at kontakte Energistyrelsen for dialog om, hvordan I kan komme i gang med processen i jeres kommune på bedste måde.

Dele information

Kommunen kan være med til at sørge for, at information om bredbåndspuljen er let tilgængelig for lokale parter, fx foreninger og borgere.

Overvej at gøre følgende for at dele information:

- Informér om bredbåndspuljen på kommunens hjemmeside. I er velkomne til fx at henvise til Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk/bredbaandspulje
- Skriv på jeres hjemmeside, om kommunen kan hjælpe lokale borgere og i så fald hvordan. Hav også tydelig information om, hvem man i givet fald skal kontakte.
- Send information om puljen og informationsmøder til lokale interessenter. Det kan være foreninger i kommunen, fx bylaug og grundejerforeninger, eller lokale ambassadører m.v.

Koordinere indsats

Kommunen kan være med til at skabe kontakt mellem lokale ildsjæle eller hjælpe med at definere projektområder.

Give tilskud

Kommunen kan bidrage til finansieringen af et projekt med et tilskud. Kommunen kan frit vælge, hvor stort et eventuelt tilskud til et projekt skal være. Når en kommune vælger at medfinansiere et projekt, har det betydning for projektets samlede pointscore. Kommunens finansiering bliver nemlig trukket fra den gennemsnitlige samlede pris pr. tilskudssøgende adresse, når der skal gives point i pointmodellens kriterie 5. Kommunens medfinansiering kan dermed forbedre et projekts chance for at opnå tilskud fra bredbåndspuljen.

Kommunen kan give tilskud uden at indgå i partnerskabet. Kommunen sender blot et skriftligt tilsagn om kommunalt tilskud til den projektansvarlige som kan vedlægges i ansøgningen. Det er vigtigt, at det i tilsagnet tydeligt fremgår, om tilskuddet er et fast beløb uanset projektets størrelse, eller om der gives tilskud pr. adresse og i så fald, om der er et maksimum antal af adresser, I støtter. På Energistyrelsens hjemmeside ligger en skabelon, I kan benytte til tilsagnet om tilskud.

I skal være opmærksomme på, at der ikke beregnes moms på et kommunalt tilskud. Det beløb I skal oplyse, er således det konkrete beløb, kommunen giver. I bredbåndsudbyderens budget skal det fulde beløb fra kommunen fremgå.

Kommunen udbetaler tilskuddet direkte til bredbåndsudbyderen, når denne oplyser, at etableringen af nettet er færdigt, og umiddelbart inden bredbåndsudbyder anmoder om udbetaling af tilskuddet fra Bredbåndspuljen. Kommunen bør være opmærksom på, om der er sket ændringer i projektet efter, der er givet tilsagn om tilskud, samt om disse ændringer har betydning for størrelsen af kommunens tilskud. Det kan fx være, hvis antallet af tilskudssøgende adresser er reduceret. Kommunen kan eventuelt rette henvendelse til Energistyrelsen for afklaring.

Være projektejer

Kommunen kan vælge en direkte deltagelse i et projekt ved selv at være initiativtager til projektet, indgå i partnerskabet og stå for indsendelse af ansøgning. I det tilfælde er der krav om, at kommunen også er med til at finansiere projektet. Husk, at der under alle omstændigheder er krav om, at de deltagende adresser skal underskrive fuldmagt, forpligte sig til egenbetaling m.v.

4. Information til bredbåndsudbyder. Krav til det etablerede net

Når der modtages tilskud fra bredbåndspuljen til etablering af et bredbåndnet, vil ejeren af bredbåndnettet være omfattet af en række krav, som beskrives i det følgende.

Som udgangspunkt vil det oftest være bredbåndsudbyderen, som ejer og driver bredbåndnettet, men det kan også være sammenslutningen af borgere og virksomheder, som selv ønsker at eje nettet. I det tilfælde vil det være nødvendigt at organisere sig i en forening, der som netejer vil være en bredbåndsudbyder med samme forpligtelser som andre bredbåndsudbydere. Det skal klart fremgå af partnerskabsaftalen, hvem der ejer det etablerede bredbåndnet.

Hvis det net, der er etableret med tilskud fra bredbåndspuljen, overdrages til anden ejer, vil den nye ejer fortsat være forpligtet efter de samme vilkår, som var gældende for den oprindelige netejer. Det betyder, at en ny netejer skal overholde de krav, der gælder for den infrastruktur, som er etableret med tilskud, herunder kravet om åben engrosadgang. Energistyrelsen fører tilsyn med overholdelsen af kravene.

Ved en overdragelse af den etablerede infrastruktur til en ny netejer, skal den nye ejer derfor informeres om denne forpligtigelse, ligesom Energistyrelsen skal have besked om ejerskiftet.

4.1 Åben engrosadgang

Når projektet er gennemført, og nettet dermed er etableret og overholder de fastsatte hastighedskrav⁴, skal den bredbåndsudbyder, som ejer og driver det etablerede bredbåndsnet, give andre udbydere adgang til det pågældende net – en såkaldt åben engrosadgang. Dette indebærer, at andre udbydere skal have mulighed for at anvende det bredbåndsnet, der er etableret med støtte fra bredbåndspuljen, for at kunne levere tjenester til slutbrugere på det pågældende net.

Det bemærkes, at der skal gives adgang til hele det etablerede net. Dette indebærer både en adgang til accessnettet, der forbinder slutbrugerne til resten af bagvedliggende net, fx i en lokalcentral eller lignende, samt eventuelle mellemcentrale eller centrale dele af nettet, som er etableret i forbindelse med projektet. Hvis brug af eksisterende net indgår som en del af det samlede projekt, skal der også gives adgang til det eksisterende net.

Adgangen til bredbåndsnettet skal tilbydes til alle udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet på ikke-diskriminerende og transparente vilkår (se mere herom nedenfor).

Muligheden for at få adgang til det etablerede bredbåndsnet gælder i minimum 10 år regnet fra projektets færdiggørelse. Nettet skal åbnes for andre udbydere efterhånden, som nettet etableres, dvs. at der også skal gives åben engrosadgang løbende i det omfang, den etablerede infrastruktur tages i brug, og at adgangen skal gives hurtigst muligt, inden nettet tages i drift. I de tilfælde, hvor bredbåndsudbyderen også leverer detailtjenester til slutbrugere, betyder det normalt, at der skal gives adgang mindst seks måneder inden, at sådanne detailtjenester iværksættes.

En bredbåndsudbyder kan på baggrund af en markedsundersøgelse gennemført af den uafhængige telemyndighed (Erhvervsstyrelsen) i forvejen være pålagt at give adgang til et net. I sådanne tilfælde skal priser og vilkår for adgang til det net, der er etableret med støtte fra bredbåndspuljen, være i overensstemmelse med de forpligtelser, som bredbåndsudbyderen er pålagt i henhold til den eller de konkrete markedsafgørelser truffet af Erhvervsstyrelsen.

Åben engrosadgang

Som udgangspunkt fastsættes betingelser og vilkår for den åbne engrosadgang på baggrund af en kommerciel forhandling mellem bredbåndsudbyderen og øvrige udbydere.

---

⁴ Konkret skal nettet kunne give 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload. Der skal være tale om stabile, oplevede hastigheder, som kan fås indendørs.

Ved fastsættelse af rimelige priser for åben engrosadgang skal bredbåndsudbyderen have rimelig mulighed for at få dækket sine omkostninger, herunder en rimelig forrentning af den investerede kapital. Hvis bredbåndsudbyderen tilbyder urimelige vilkår, herunder priser, så vil den eller de udbydere, der ønsker adgang til det etablerede net, kunne klage til Energistyrelsen, der kan træffe afgørelse herom.

De nærmere regler for Energistyrelsens afgørelse findes i § 24 i bekendtgørelse om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2020. Afgørelsen vil blive truffet efter høring af Erhvervsstyrelsen.

Bredbåndsudbyderen skal tilbyde andre udbydere to netadgangsprodukter:

- 1) netadgang til et produkt fra et centralt punkt i nettet, samt
- 2) en decentral netadgang.⁵

Netadgang til slutbrugere, der i accessleddet er forbundet med kobber- eller fiberkabler, skal som minimum omfatte et bitstrømsprodukt fra et centralt punkt og frem til slutbrugeren, samt et fysisk netadgangsprodukt fra et decentralt punkt og frem til slutbrugeren. Det vil i praksis sige, at der decentralt skal gives netadgang til en sort fiber, hvis der er tale om en fiberforbindelse, og en delstrækning af rå kobber, hvis der er tale om en xDSL-forbindelse. Ved en bitstrømstjeneste leverer bredbåndsudbyderen transmissionskapacitet mellem en slutbrugers tilslutningspunkt til nettet og det punkt i nettet, hvor øvrige udbydere kan opsamle og overtage trafikken.

Netadgang til slutbrugere, der i accesleddet er forbundet med kabel-tv-net eller en trådløs forbindelse, skal som minimum omfatte et bitstrømsprodukt fra et centralt punkt i nettet og frem til slutbrugeren.

Når nettet er etableret, skal der kunne leveres produkter med hastigheder på mindst 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload til den enkelte slutkunde.

De ovenfor nævnte netadgangsprodukter skal tilbydes sammen med netadgang til de tillægsydelser (såkaldte accessoriske delelementer), der er nødvendige for, at andre udbydere reelt og på lige vilkår med bredbåndsudbyderen kan tilbyde detailprodukter til slutbrugere baseret på de tilbudte netadgangsprodukter. Det kan fx være samhusning, driftsstøttesystemer, bestillingssystemer, fejlretning, strøm-forsyning eller lignende.

Det skal understreges, at der her alene er tale om en eksemplificering af, hvad der kan forstås ved tillægsydelser, og at de nævnte eksempler derfor ikke er udtømmende. Afhængigt af den geografiske placering af det støttede net kan det fx være nødvendigt, at bredbåndsudbyderen også skal tilbyde et backhaul-produkt til

---

⁵ Der skal dog ikke tilbydes en decentral netadgang i det omfang, der er tale om en trådløs accessinfrastruktur, eller en accessinfrastruktur baseret på coax.

et sted i nettet, hvor der er flere andre udbydere tilstede. Det gælder også, såfremt backhaul-strækningen ikke er en del af det støttede projekt.

Bredbåndsudbyderen skal sikre, at opfyldelsen af forpligtelsen til netadgang sker redeligt, rimeligt og rettidigt. Det vil sige, at bredbåndsudbyderen er forpligtet til at tilbyde de relevante produkter på loyal vis og behandle kunder og eventuelle konkurrenter ordentligt.

Bredbåndsudbyderen må således navnlig ikke i administrationen af netadgangen indføre procedurer, kriterier, krav, definitioner eller andre tiltag, der er egnet til at forsinke, begrænse eller udelukke opfyldelsen af forpligtelsen til netadgang, medmindre dette er sagligt begrundet i beskyttelsesværdige hensyn.

Ikke-diskriminerende vilkår

At netadgangen skal gives på ikke-diskriminerende vilkår indebærer, at bredbåndsudbyderen skal sikre, at alle udbydere, der anmoder om adgang til nettet, behandles lige, hvis forholdene er sammenlignelige. Dette indebærer, at samtlige udbydere, der ønsker adgang til nettet, skal tilbydes samme betingelser og vilkår, herunder pris, hvis forholdene er sammenlignelige.

Princippet om ikke-diskrimination gælder uanset, hvordan bredbåndsudbyderen definerer, strukturerer eller organiserer sin organisation, sine produkter eller lignende. Ikke-diskriminationsbegrebet forstås i overensstemmelse med begrebet i telelovens § 43.

Transparens

En betingelse om transparens skal sikre, at netadgangen til de relevante produkter foregår på en let, gennemskelig måde i forhold til priser, vilkår, tekniske forudsætninger og betingelser.

Bredbåndsudbyderen skal derfor i forbindelse med udbuddet af netadgangsprodukter:

- Give andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester adgang til oplysninger om betingelser, vilkår og kommercielle forhold svarende til netadgangsaftaler indgået med interne og eksterne aftaleparter, herunder vilkår for levering og anvendelse, samt priser og tekniske forhold m.v.
- Give andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester adgang til alle nødvendige oplysninger i forbindelse med indgåelse af aftaler om netadgang.
- Give andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester adgang til oplysninger om ændringer i det eksisterende udbud af netadgangsprodukter og eventuelle nye netadgangsprodukter.

4.2 Passiv fysisk infrastruktur

Når et projekt gennemføres, vil der normalt ud over de konkrete ledninger eller sendeudstyr blive etableret såkaldt passiv fysisk infrastruktur.

Passiv fysisk infrastruktur defineres i henhold til graveloven⁶ som *"et element i et net, som skal huse andre elementer i et net uden selv at blive et aktivt element i nettet, fx rør, master, kabelkanaler, inspektionsbrønde, mandehuller, gadeskabe, bygninger, adgangsveje til bygninger, antenneanlæg, tårne, pæle m.v."*

I det omfang passiv fysisk infrastruktur indgår i et projekt, er det et krav for at opnå statsstøtte, at den passive fysiske infrastruktur skal dimensioneres, så de passive elementer kan huse mindst to yderligere kablede eller trådløse net.

Det er derfor alene et krav, at den passive infrastruktur dimensioneres således, at der er plads/kapacitet til yderligere to net (kabel eller lign.) ud over det net, som husstanden tilsluttes med. Det er ikke et krav, at der etableres yderligere to tomrør.

Ejeren af den passive fysiske infrastruktur skal give fx en anden bredbåndsudbyder adgang til den overskydende kapacitet, så udbyderen kan etablere parallel infrastruktur.

Adgangen til den passive fysiske infrastruktur skal gives i overensstemmelse med reglerne om fælles udnyttelse af eksisterende passiv fysisk infrastruktur i graveloven. Det medfører, at der skal gives adgang på rimelige vilkår og betingelser, herunder pris.

Idet adgangen skal ske efter gravelovens regler, er der i modsætning til adgangen til selve nettet tale om en tidsubegrænset forpligtelse. Kravet om, at der skal gives adgang til passiv fysisk infrastruktur, bortfalder således ikke efter 10 år.

Graveloven indeholder en regel om, at adgang kan nægtes, hvis ejeren af den passive fysiske infrastruktur giver adgang til et mere forædlet produkt, fx netadgang til sort fiber. Denne regel finder ikke anvendelse på adgang til passiv fysisk infrastruktur i et støttet net. For nærmere oplysninger om graveloven regler henvises til [Energistyrelsens hjemmeside](#).

5. Udbetaling af tilskud

Udbetaling af tilskud sker til ejeren af det etablerede net, som aftalt i partnerskabsaftalen og oplyst til Energistyrelsen i forbindelse med ansøgningen. I langt de fleste tilfælde er det bredbåndsudbyderen, som har etableret nettet, som ejer nettet efterfølgende. Det vil typisk være netejeren selv, som sender anmodningen om at få udbetalt tilskuddet.

---

⁶ Lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 662 af 10. juli 2003, som ændret ved lov nr. 741 af 1. juni 2015.

Udgangspunktet er, at udbetaling af tilskud først sker, når projektet er afsluttet. Se nedenfor om muligheden for rateudbetaling.

Anmodning om udbetaling med relevant dokumentation skal sendes til Energistyrelsen senest tre måneder efter projektets afslutning, jf. afslutningsdatoen angivet i projektets ansøgning om tilskud og oplyst i tilsagnsbrevet, eller som godkendt af Energistyrelsen i en senere ændringsanmodning.

Udbetalingsanmodningen sendes til Energistyrelsen via [tilskudsportalen](#). Hvis netejer ikke allerede har fået adgang til projektet på tilskudsportalen under ansøgningen, kan I overveje at få det i forbindelse med udbetalingen.

En nærmere vejledning til indsendelse af ansøgning om udbetaling er vedlagt tilsagnsbrevet og kan også findes på [Energistrelsens hjemmeside](#).

Modtagergrupper

Bemærk, at der er lidt forskel på kravene til dokumentation alt efter, hvilken modtagergruppe netejer (bredbåndsudbyderen) tilhører. Det vil sige, om netejer er defineret som en stor eller mellemstor privat virksomhed, eller er defineret som en lille privat virksomhed.

De to modtagergrupper er defineret som følger:

- Store og mellemstore private virksomheder:
Ved store og mellemstore private virksomheder forstås virksomheder, der beskæftiger 50 eller flere årsværk, og hvis årlige omsætning og/eller årlige samlede balance overstiger 10 mio. EUR.
- Små private virksomheder:
Ved små private virksomheder forstås virksomheder, der beskæftiger færre end 50 årsværk, og hvis årlige omsætning og/eller årlige samlede balance er 10 mio. EUR eller derunder, herunder enkeltmandsvirksomheder.

I forbindelse med indsendelse af udbetalingsanmodning skal netejer selv oplyse, hvilken af ovenstående to modtagergrupper virksomheden tilhører.

Indsendelse af dokumentation

Til anmodningen om udbetaling skal I benytte de to blanketter, som var vedlagt det fremsendte tilsagn om tilskud. Hvis projektet senere har fået godkendt en ændring, kan der være fremsendt nye justerede blanketter, som da skal anvendes i stedet for.

De to blanketter skal udfyldes af netejer og indsendes:

- Anmodning om udbetaling (Bilag 3): Her angives det beløb, I søger om udbetalt, samt kontonummer, som netejer ønsker tilskuddet indbetalt på. Blanketten skal underskrives af netejer.
- Ledelseserklæring (Bilag 4): Netejer erklærer ved underskrift af denne blanket blandt andet, at projektet er fuldt gennemført, at det etablerede net opfylder kravene i bekendtgørelsen, at projektreghskabet er korrekt mv. Det er vigtigt, at netejereren har læst erklæringen godt igennem før underskrivning.

Ud over de to blanketter skal der fremsendes:

- Regnskab for projektet: Skal være underskrevet af den partner, der har etableret nettet.
  - Liste over regnskabsbilag (Bilagsoversigt).
  - Regningsbilag eller revisorerklæring:
    - Store og mellemstore private virksomheder:
Hvis tilskuddet er på 1 million kr. eller derunder, skal regnskabsbilagene vedlægges.
Hvis tilskuddet er på over 1 million kr. skal regnskabet bekræftes af godkendt revisor. Det vil sige, at der skal vedlægges en revisorerklæring.
    - Små private virksomheder:
Hvis tilskudsbeløbet er på 500.000 kr. eller derunder, skal regnskabsbilagene vedlægges.
Hvis tilskudsbeløbet er på 500.000 kr. eller derover, skal regnskabet bekræftes af en godkendt revisor. Det vil sige, at der skal vedlægges en revisorerklæring.
- Det skal fremgå klart af regnskabet og revisorerklæringen, at alle udgifter til leverandører er betalt, samt at egenbetaling fra de deltagende adresser, eventuelt tilskud fra kommunen og eventuelle bidrage fra andre er modtaget.
- Rapport fra sammenslutningen: Projektadministrator skal i forbindelse med anmodningen om udbetaling fremsende deres egen rapport om projektet. Se afsnit 2.4 under punktet ['Afsluttende rapport fra administrator'](#).

Både netejer og projektadministrator skal bekræfte, at der er lagt net ind til og oprettet forbindelsesstik i huset hos alle de aftalte adresser, Netejer skal desuden bekræfte, at det etablerede net opfylder hastighedskravet på mindst 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload.

Alle deltagere i projektet har pligt til at give Energistyrelsen oplysninger, hvis styrelsen beder om det. Oplysningerne skal fx bruges til at undersøge, om vilkårene for tilskuddet overholdes, eller bruges ved udbetaling af tilskud. Det kan både være undervejs i projektet, eller efter nettet er bygget.

Tilskuddet kan helt eller delvist bortfalde, hvis projektet ikke overholder vilkårene for tilskuddet, og Energistyrelsen kan ikke udbetale tilskud, medmindre alt er belyst i den forbindelse. Det er derfor vigtigt, at I svarer Energistyrelsen hurtigt og fuldstændigt.

De præcise krav til rapportering ved slutafregning og anmodning om udbetaling kan findes i bekendtgørelsens §§ 14-20. Energistyrelsen har også lavet en revisionsinstruks, der fastlægger, hvordan revisionen skal ske i forbindelse med projekterne. Revisionsinstruksen skal udleveres til revisor sammen med øvrige dokumenter fra partnerskabet, som er nødvendige for revisionen. Revisionsinstruksen er vedlagt som [bilag 3](#). Derudover henvises til Rigsrevisionens '[Spørgsmål og svar om revision af statstilskud](#)'.

Vær opmærksom på, at tilskuddet kun udgør en andel af de afholdte omkostninger. Energistyrelsen fastsætter en tilskudsprocent på baggrund af ansøgningen. Hvis det samlede budget fx er 1 mio. kr., og der gives tilsagn om op til 600.000 kr. i tilskud, vil tilskudsprocenten være 60 pct. Ved udbetaling af tilskud, herunder rateudbetaling, kan der dermed højst gives 60 pct. af de løbende, afholdte omkostninger og maksimalt 600.000 kr. i alt i tilskud.

Tilskudsberettigede omkostninger

I kan finde oplysninger om, hvilke omkostninger der er tilskudsberettigede i bekendtgørelsens § 13.

De tilskudsberettigede omkostninger består af de faktiske nødvendige omkostninger for at etablere projektets net fx udgifter til materialer, lønninger og eksterne leverandører. Indirekte omkostninger (overhead) kan regnes med som tilskudsberettigede omkostninger, som dog højst kan udgøre 18 pct. af lønomkostningerne. På Energistyrelsen hjemmeside fremgår det, hvordan lønomkostningerne beregnes, og hvilken dokumentation vi skal modtage, når der ikke er indsendt en revisorerklæring sammen med regnskabet.

Der kan kun udbetales tilskud til omkostninger, som er dokumenterede afholdt og betalt. Omkostningerne opgøres uden moms. De indirekte omkostninger forventes ikke dokumenterede, men det skal fremgå klart af regnskabet, at der er tale om højst 18 pct. af lønomkostningerne.

Der er fastsat nærmere regler for indkøb af varer og tjenesteydelser fra en interesseforbunden virksomhed [nedenfor](#).

Der gives ikke tilskud til fx finansiering, omkostninger til drift af nettet og betaling mellem samarbejdsparter i projektet. Der gives heller ikke tilskud til konsulentydelse til sammenslutningen/borgergruppen, da disse omkostninger ikke knytter sig til selve etableringen af nettet.

I skal være opmærksomme på, at der kun gives tilskud til de omkostninger, som er forbundet med etablering af net til de tilskudssøgende adresser. Bredbåndsudbyderen kan således ikke medtage omkostninger i budgettet eller det endelige regnskab, som vedrører etableringen af infrastruktur til de adresser inden for

projektområdet, som ikke søger om tilskud. Der kan fx ikke medregnes omkostninger til etableringen af tilkoblingsstik ved skellet til de adresser, som ikke søger om tilskud eller ikke er tilskudsberettigede, selvom nettet løber ved adressens skel. Bredbåndsudbyder er kun forpligtet til at etablere net til de adresser, som søger om tilskud. Vælger en bredbåndsudbyder at udbygge det etablerede net ud over det krævede, fx ved at etablere tilkoblingsstik ved skel til en adresse, som ikke søger tilskud, skal eventuelle omkostninger hertil trækkes ud af regnskabet.

Når de ikke tilskudssøgende adresser inden for projektområdet, skal fremgå af adresselisten, er det for at kunne udregne projektets tilslutningsprocent til brug for kriterie 1 i pointmodellen.

Interesseforbunden virksomhed

Ved en interesseforbunden virksomhed forstås en virksomhed, der er interesseforbunden med en eller flere af projektets samarbejdsparter på grund af et indbyrdes ejerforhold, en bestemmende eller betydelig indflydelse eller familiemæssige relationer.

Hvis projektet køber varer eller tjenesteydelser fra en interesseforbunden virksomhed, udgør de tilskudsberettigede omkostninger alene den interesseforbundne virksomheds faktisk afholdte og betalte kostpris for varerne/tjenesteydelserne. Kostprisen er leverandørens pris uden avance. Det vil sige, at der kun kan udbetales tilskud for de direkte omkostninger forbundet med etableringen af nettet.

Hvis der er købt varer eller tjenesteydelser hos en interesseforbunden virksomhed, kan Energistyrelsen forlange, at tilskudsmodtager (net ejer) foreviser dokumentation for kostprisen hos den virksomhed, hvor indkøbet er sket. Der betyder, at der skal indsendes dokumentation for, at de omkostninger, der er angivet i projektregnskabet, svarer til den kostpris, som den interesseforbundne virksomhed har givet for varerne/tjenesteydelserne. Kan tilskudsmodtager ikke fremvise dokumentationen, kan Energistyrelsen ikke godkende omkostningerne.

Rateudbetaling

Hvis projektets tilsagn om tilskud er på over 1.000.000 kr., er det muligt at søge Energistyrelsen om ratevise udbetalinger under projektets gennemførelse. Der kan maksimalt udbetales i alt 80 pct. af tilsagnsbeløbet til store og mellemstore virksomheder fordelt på højst tre rater før den endelige slutfregning. Der kan maksimalt udbetales i alt 90 pct. af tilsagnsbeløbet til små virksomheder fordelt på højst tre rater før den endelige slutfregning. De nærmere regler for udbetaling i rater fremgår af bekendtgørelsens § 20. Der vil højst blive udbetalt et tilskud svarende til tilskudsprocenten af de foreløbige omkostninger.

Anmodning om rateudbetaling sker via tilskudsportalen ved indsendelse af de to blanketter, der var vedlagt tilsagnet om tilskud (se [ovenstående](#) om anmodning ved slutfregning). Til anmodningen skal der desuden være vedlagt et delregnskab, som

er underskrevet af den partner, der etablerer nettet, samt en status for projektets gennemførelse.

Yderligere dokumentation ved indsendelse af rateanmodning følger de samme regler og beløbsgrænser, som ved slutafregning. Se ovenfor i afsnittet '[Indsendelse af dokumentation](#)'. Bemærk at i tilfælde, hvor der søges om flere rateudbetalinger skal der tages højde for det samlede ansøgte udbetalingsbeløb.

5.1 Bortfald og tilbagebetaling af tilskud

Energistyrelsen kan fjerne tilskuddet fra et projekt, fx hvis projektet har afgivet forkerte oplysninger, eller hvis projektet ikke bliver gennemført som beskrevet i tilsagnet om tilskud med eventuelle godkendte ændringer, eller hvis reglerne, der gælder for bredbåndspuljen ikke er overholdt. Det samme gælder, hvis tildeling af tilskuddet er i strid med Kommissionens gruppefritagelsesforordning⁷. Se mere herom neden for.

I bekendtgørelsens § 21 kan I læse nærmere om, i hvilke tilfælde et tilskud kan bortfalde. Bortfald af tilskud kan både ske undervejs i et projekt, og efter projektet er slut. Hvis tilskuddet bortfalder, skal et eventuelt udbetalt tilskud betales tilbage.

Bemærk, at eventuelle ændringer til et projekt skal godkendes af Energistyrelsen, og vær opmærksom på, at væsentlige ændringer af et projekt ikke kan forventes godkendt. Læs nærmere i [afsnit 2.14](#).

Det er Energistyrelsen, der afgør, om tilskuddet skal bortfalde helt eller delvist, og et eventuelt udbetalt tilskud skal betales tilbage indenfor 14 dage.

Gruppefritagelsesforordningen

Tilskud der gives fra bredbåndspuljen skal opfylde kravene i EU-kommissionens gruppefritagelsesforordning. Energistyrelsen skal håndhæve gruppefritagelses krav. Det betyder, at hvis det viser sig, at tildeling af støtte er sket i strid med gruppefritagelsesforordningen, kan tilskuddet bortfalde eller kræves tilbagebetalt.

Gruppefritagelsesforordningen siger blandt andet, at der ikke må gives tilskud til adresser, som allerede er dækket. Hvis det viser sig, at en adresse allerede har dækning, kan Energistyrelsen derfor være nødsaget til at fjerne den pågældende adresse fra projektet. Det berørte projekt vil få udregnet en ny pointscore, og kun hvis denne fortsat ligger højere end det krævede pointtal for året, vil projektet kunne bibeholde sit tilskud.

Det følger også heraf, at det vil være i strid med gruppefritagelsesforordningen at give tilsagn om tilskud, hvis tilskuddet ikke er nødvendigt for, at projektet bliver gennemført. Det vil komme an på en konkret vurdering af projektets budget, om et

⁷ Gruppefritagelsesforordningen kan findes her:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/block.html

Retningslinjer: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/specific_rules.html#broadband

projekt kan gennemføres uden tilskud. En god tommelfingerregel er, at hvis det ansøgte beløb er meget lavt pr. adresse i gennemsnit, vil det sandsynligvis være muligt at finde finansiering på anden vis.

Energistyrelsen har ikke mulighed for at godkende budgettet forud for indsendelse af ansøgningen, men man kan altid kontakte Energistyrelsen, hvis man har brug for yderligere vejledning.

6. Retsgrundlag og klageadgang

Bredbåndspuljen tager udgangspunkt i § 29 (29.29.04) og tekstanmærkning 119 på finansloven for 2021. Den giver klima-, energi-, forsyningsministeren mulighed for at lave regler om puljen. Det er sket i bekendtgørelse nr. xxx af xx. xxx 2021 om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2021, som træder i kraft 1. juli 2021.

Klageadgang

Klager over Energistyrelsens afgørelser i forhold til bredbåndspuljen kan sendes til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

Klager over afgørelser om indsigelser i forbindelse med ansøgningsrunden 2021 skal indgives inden 2 uger efter, at klageren har modtaget afgørelsen.

Klager over alle andre afgørelser efter bekendtgørelse nr. xxx af xx. xxx 2021 om tilskud til etablering af højhastighedsbredbånd i 2021 skal indgives inden 4 uger efter, at klageren har modtaget afgørelsen.

Bilag 1 – Fuldmagt til gule adresser

Fuldmagt til Bredbåndspuljen 2021

(Skal anvendes til "gule" adresser med max adgang til 10/2 Mbit/s)

Alle felter skal udfyldes

Navn	<input type="text"/>	Postnummer	<input type="text"/>
Adresse	<input type="text"/>	By	<input type="text"/>
E-mail	<input type="text"/>	Telefon/Mobil	<input type="text"/>

Jeg giver fuldmagt til, at
Fuldmagtshaver

på mine vegne må søge tilskud fra bredbåndspuljen 2021 til følgende adresse:

Installationsadressen

Jeg bekræfter, at jeg er ejer eller lejer af den adresse, der søges tilskud til, og at jeg ikke har kendskab til, at adressen er dækket med bredbånd (kablet eller fast trådløst) med hastigheder, som både overstiger 10 Mbit/s download og 2 Mbit/s upload – eller forventes at blive det inden for de næste 3 år.

Hvis man ansøger om tilskud fra puljen mod bedre vidende, kan konsekvensen være, at hele projektets tilskud bortfalder.

Jeg er desuden indforstået med:

- At jeg binder mig til at bidrage med kr. inkl. moms i egenbetaling.
- At fuldmagtshaver indhenter, udvælger og forhandler tilbud på etablering af bredbånd.
- At der opsættes udstyr til bredbånd på min adresse, inkl. et tilslutningsstik i huset. Dette kan blandt andet indebære nedgravning af kabler på min grund.
- At fuldmagten kan overføres til den, som til enhver tid er ansøger på vegne af det konkrete projekt (kontaktpersonen for projektet). Hvis fuldmagten overdrages, kan den alene anvendes til samme formål og på de samme betingelser.
- At fuldmagten må sendes til Energistyrelsen og den valgte udbyder.

Samtykke (Frivilligt)

Ønskes adgang til nettet efter infrastrukturen er etableret, forudsætter det, at der tegnes abonnement ved en udbyder.

Jeg giver samtykke til, at den valgte bredbåndspartner må kontakte mig med information om abonnementer eller produkter. Hvis du ikke giver samtykke, kan udbyderen ikke kontakte dig med et tilbud på en bredbåndstjeneste, så du kan benytte det etablerede net. Samtykket kan til enhver tid tilbagekaldes.

Bemærk, at det er lejers ansvar, jf. lejelovens § 29 stk. 2, at sikre accept fra udlejer på etablering af bredbåndsforbindelsen. Og inden installationen foretages, skal lejer give meddelelse til udlejer. Hvis udlejer skal betale for tilslutning, er det udlejer, der skal stå som underskriver af fuldmagten. Fuldmagtshaver skal efterfølgende søge samtykkeerklæringer fra lejere for, at bredbåndsudbyderen kan kontakte lejer med information om abonnementer og produkter.

Dato og underskrift _____

Bilag 2 – Fuldmagt til blå adresser

Fuldmagt til Bredbåndspuljen 2021

(Skal anvendes til "blå" adresser med adgang til mere end 10/2 Mbit/s dog max 20 Mbit/s download)

Alle felter skal udfyldes

Navn	<input type="text"/>	Postnummer	<input type="text"/>
Adresse	<input type="text"/>	By	<input type="text"/>
E-mail	<input type="text"/>	Telefon/Mobil	<input type="text"/>

Jeg giver fuldmagt til, at
Fuldmagtshaver

på mine vegne må søge tilskud fra bredbåndspuljen 2021 til følgende adresse:

Installationsadressen

Jeg bekræfter, at jeg er ejer eller lejer af den adresse, der søges tilskud til, og at jeg ikke har kendskab til, at adressen er dækket med bredbånd (kablet eller fast trådløst) med en downloadhastighed, som overstiger 20 Mbit/s – eller forventes af blive det inden for de næste 3 år.

Hvis man ansøger om tilskud fra puljen mod bedre vidende, kan konsekvensen være, at hele projektets tilskud bortfalder.

Jeg er desuden indforstået med:

- At jeg binder mig til at bidrage med kr. inkl. moms i egenbetaling.
- At fuldmagtshaver indhenter, udvælger og forhandler tilbud på etablering af bredbånd.
- At der opsættes udstyr til bredbånd på min adresse, inkl. et tilslutningsstik i huset. Dette kan blandt andet indebære nedgravning af kabler på min grund.
- At fuldmagten kan overføres til den, som til enhver tid er ansøger på vegne af det konkrete projekt (kontaktpersonen for projektet). Hvis fuldmagten overdrages, kan den alene anvendes til samme formål og på de samme betingelser.
- At fuldmagten må sendes til Energistyrelsen og den valgte udbyder.

Samtykke (Frivilligt)

Ønskes adgang til nettet efter infrastrukturen er etableret, forudsætter det, at der tegnes abonnement ved en udbyder.

Jeg giver samtykke til, at den valgte bredbåndspartner må kontakte mig med information om abonnementer eller produkter. Hvis du ikke giver samtykke, kan udbyderen ikke kontakte dig med et tilbud på en bredbåndstjeneste, så du kan benytte det etablerede net. Samtykket kan til enhver tid tilbagekaldes.

Bemærk, at det er lejers ansvar, jf. lejelovens § 29 stk. 2, at sikre accept fra udlejer på etablering af bredbåndsforbindelsen. Og inden installationen foretages, skal lejer give meddelelse til udlejer. Hvis udlejer skal betale for tilslutning, er det udlejer, der skal stå som underskriver af fuldmagten. Fuldmagtshaver skal efterfølgende søge samtykkeerklæringer fra lejere for, at bredbåndsudbyderen kan kontakte lejer med information om abonnementer og produkter.

Dato og underskrift _____

Bilag 3 – Revisionsinstruks for projekter, der modtager tilskud fra bredbåndspuljen

Revisionsinstruks for revision af regnskaber for projekttilskud på 500.000 kr. og derover (gælder for små private virksomheder) eller på 1.000.000 kr. og derover (gælder for store og mellemstore private virksomheder) ydet til etablering af højhastighedsbredbånd.

Instruksen er udstedt med hjemmel i § 29 (29.29.04) og tekstanmærkning 119 stk. 3, i finansloven for 2021.

Instruksen gælder ikke for projekttilskud, der ydes til tilskudsmodtagere, som revideres af Rigsrevisionen.

§ 1. Revisionen udføres af godkendt revisor.

Stk. 2. I tilfælde af revisorskift i projektperioden skal den tiltrædende revisor rette henvendelse til den fratrædende revisor, der har pligt til at oplyse årsagerne til fratrædelsen.

§ 2. Revisionen foretages i overensstemmelse med god offentlig revisionskik, således som dette begreb er fastlagt i § 3 i lov om revisionen af statens regnskaber mv. (lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012) og nærmere præciseret i stk. 2 og §§ 3-7 samt i "God offentlig revisionskik – normen for offentlig revision" fra januar 2013. For kommunerne gælder styrelseslovens § 42.

Stk. 2. Ved revisionen efterprøves, om projektreghskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Der foretages endvidere en vurdering af, om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler, der er omfattet af projektreghskabet.

§ 3. Revisionens omfang afhænger af tilskudsmodtagers administrative struktur og forretningsgange, herunder den interne kontrol og andre forhold af betydning for regnskabsaflæggelsen. Desuden har tilskuddets (tilsagnets) størrelse betydning for revisionens omfang.

§ 4. Ved revisionen skal revisor efterprøve:

- 1) om projektreghskabet er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler
- 2) om tilskudsbetingelserne er opfyldt
- 3) om tilskuddet er anvendt til formålet
- 4) om tilskudsmodtager har udvist sparsommelighed
- 5) om de oplysninger, som tilskudsmodtager har meddelt Energistyrelsen om opfyldelsen af resultatkravene, er dokumenterede
- 6) om tilskudsmodtagers ledelse har foretaget en faglig afrapportering i de tilfælde, hvor Energistyrelsen har stillet krav om det, og at de data, der ligger til grund herfor, er pålidelige.

Stk. 2. Revisionen udføres ved stikprøvevise undersøgelser.

§ 5. Tilskudsmodtager skal give revisor de oplysninger, som må anses at have betydning for bedømmelsen af projektregnskabet og for revisors vurdering af forvaltningen, herunder mål og opnåede resultater. Tilskudsmodtager skal give revisor adgang til at foretage de undersøgelser, som tilskudsmodtager finder nødvendige, og skal sørge for, at revisor får de oplysninger og den bistand, som revisor anser for nødvendig for udførelsen af sit hverv.

§ 6. Bliver revisor opmærksom på lovovertrædelser eller tilsidesættelser af forskrifter af væsentlig betydning i forbindelse med midlernes forvaltning, påhviler det revisor straks at give tilskudsmodtager meddelelse herom og at påse, at tilskudsmodtagers ledelse inden 3 uger giver tilskudsyder meddelelse herom. I modsat fald er det revisors pligt at orientere Energistyrelsen. Revisors bemærkninger indsendes sammen med meddelelsen.

Stk. 2. Det samme gælder, hvis revisor under sin revision eller på anden måde bliver opmærksom på, at projektets gennemførelse er usikker af økonomiske eller andre årsager.

§ 7. Det reviderede projektregnskab forsynes med en erklæring, hvoraf det skal fremgå, at regnskabet er revideret i overensstemmelse med reglerne i denne instruks. Eventuelle forbehold og supplerende oplysninger skal fremgå af erklæringen.

Stk. 2. Revisor skal afgive en revisionsprotokol med revisors vurdering og konklusion vedrørende den udførte revision, jf. § 4. Revisionsprotokollen kan afgives i tilslutning til erklæringen.

Stk. 3. Genpart af revisionsprotokollen indsendes af tilskudsmodtager til Energistyrelsen sammen med det påtegnede projektregnskab.

§ 8. Nærværende instruks træder i kraft den 1. juli 2021 med virkning for de projekter, som har fået tilsagn om tilskud fra bredbåndspuljen i 2021.